L a n d b r u k e t s
Utredningskontor

Prognoser for marked, produksjon og inntekt for landbrukssektoren i EU

2007-2014

Anders Andgard

Notat 6 – 2008

Forord

Notatet presenterer prognoser for landbrukssektoren i EU for perioden 2007-2014, og er en oversettelse av utgivelsen ”Prospects for Agricultural Markets and Income in the European Union 2007-2014” fra Generaldirektoratet for landbruk og rural utvikling som kom ut i mars 2008.

Analysen bak prognosene ble utarbeidet på bakgrunn av den informasjonen som var tilgjengelig mot slutten av 2007. Prognosene tar derfor ikke høyde for områder som den senere tids utvikling på finansmarkedene, Det europeiske råds beslutning om å øke melkekvotene med 2 prosent fra markedsåret 2008 eller endringene i EUs syn på biodrivstoff som har kommet i løpet av sommeren.

Prognosene kan være et nyttig verktøy for alle som ønsker å forstå grunntrekkene i utviklingen av europeisk landbruk og hvordan EU ser for seg utviklingen fremover. Prognosene beskriver hvordan sektoren vil kunne utvikle seg under gitte forutsetninger, og kan utgjøre analytisk verktøy i arbeidet med mellomlangsiktige markeds- og politiske spørsmål. De utgjør ikke en fasit på hvordan fremtiden vil fremtone seg, men gir et klart bilde av hvordan EU antar at utviklingen vil kunne bli.

Notatet er oversatt og bearbeidet av Anders Andgard ved Landbrukets Utredningskontor.

Oslo, september 2008

Hanne Eldby

Forkortelser

BSE	Bovin spongiform encefalopati
CAP	Den felles landbrukspolitikk
DG TREN	Generaldirektoratet for energi og transport
EU	Den europeiske union
EU27	EU etter utvidelsen den 1. januar 2007
EU25	EU etter utvidelsen den 1. mai 2004
EU10	Medlemsland som sluttet seg til EU den 1. mai 2004
EU2	Bulgaria og Romania
EU12	Alle medlemsland som har sluttet seg til EU siden 1. mai 2004
EU15	Medlemsland i unionen før 1. mai 2004
EUR	Euro
FAPRI	Food andAgricultural Policy Research Institute
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
SAPS	Forenklet direkte støttesystem (Single Area Payment Scheme)
SMP	Skummetmelkpulver
USD	US Dollar
WTO	Verdens handelsorganisasjon

Innhold

1 INNLEDNING 1

2 KORN OG OLJEFRØ 5
2.1 KORN 5
2.1.1 Arealfordeling 6
2.1.2 Avkastning på kornavlingene 8
2.1.3 Utviklingen av kornprisene 9
2.1.4 Kornmarkedet i EU 10
2.2 OLJEFRØ 14

3 KJØTT OG HUSDYRHOLD 17
3.1 KALV OG STORFE 17
3.2 SVINEKJØTT 18
3.3 FJØRFE 19
3.4 KONSUMEGG 20
3.5 SAUE- OG GEITKJØTT 21
3.6 SAMLET KJØTTFORBRUK 21
3.7 UTSIKT PÅ VERDENSMARKEDENE 22

4 MELK OG MEIERIPRODUKTER 23
4.1 MELK 23
4.2 MEIERIPRODUKTER 24
4.2.1 Ost 25
4.2.2 Smør 26
4.2.3 Skummetmelkpulver 27
4.3 UTSIKT PÅ VERDENSMARKEDET 28

5 LANDBRUKSINNTEKT 29

VEDLEGG

1 Innledning

Denne rapporten oppsummerer de viktigste funnene i prognosene for markedene for korn, oljefrø, sukker, kjøtt og meieri og landbruksinntekt i EU for perioden 2007-2014. Funnene presentert i denne rapporten er basert på data og annen informasjon som var tilgjengelig i slutten av 2007. Prognosene tar hensyn til den kortsiktige utviklingen på det innenlandske markedet og verdensmarkedet.

Prognosene er basert på et sett antakelser. De viktigste forutsetningene dekker landbruks- og handelspolitikk, så vel som utsiktene i den internasjonale økonomien og verdens råvaremarkeder for jordbruksprodukter. Forutsetningene er definert på grunnlag av den informasjonen som var tilgjengelig og ble sett på som mest sannsynlig mot slutten av 2007:

(1) Innføring av et system med frikoblet enhetsstøtte (Single Payment Scheme) som en del av reformen av EUs landbrukspolitikk. Den gir medlemsstatene i EU anledning til å velge blant ulike alternativer, noe som vil påvirke graden av ”frikobling” av landbruksstøtten. På grunnlag av medlemsstatenes (EU27) beslutninger er det anslått at om lag 91 prosent av alle budsjettmessige overføringer for korn melk, storfe og sau i 2014 vil være i form av direktestøtte. Andelen vil være høyere for melk (100 prosent) og korn (96 prosent) enn for storfe og sau (79 og 82 prosent respektivt).

(2) Alle overgangsordninger i landbrukspolitikken i EU12 er forventet forvaltet i henhold til regelverket avtalt i medlemskapstraktatene. Ti av de tolv nye medlemslandene vil innføre et forenklet direkte støttesystem, SAPS (Single Area Payment Scheme), mens Slovenia og Malta vil innføre EU-lovgivningen på direktestøtte slik den fremstår av Agenda-2000. Fra 2011 og utover, er åtte av de nye medlemslandene som fra 2004-utvidelsen har benyttet seg av SAPS, antatt å gå over til et regionalt støttesystem. Romania og Bulgaria vil implementere det regionale støttesystemet fra 2014, mens Slovenia og Malta har implementert det fra 2007 og utover.

(3) Etter en reduksjon til 5 prosent for markedsåret 2004/05, gikk det obligatoriske brakkleggingskravet tilbake til 10 prosent for 2005/06. Kravet til obligatorisk brakklegging er satt til null for 2008/09 og deretter forventet til å ligge fast på 10 prosent for resten av prognoseperioden. For de av de nye medlemslandene som har benyttet seg av SAPS, vil kravet om obligatorisk brakklegging først tre i kraft fra 2011 (og fra 2014 for Romania og Bulgaria).

(4) Det er også antatt at forpliktelsene fra avtalen på landbruk i Uruguay-runden (URAA) vedrørende markedsadgang og subsidiert eksport vil bli overholdt. Dermed er den subsidierte eksporten forventet til å forbli på et nivå lavere enn kravet fra Uruguay-

runden, mens importen vil bli fullstendig innarbeidet. Siden denne rapporten er basert på informasjon tilgjengelig i slutten av 2007, er det ikke tatt hensyn til et eventuelt utfall av de multilaterale handelsforhandlingene innenfor rammeverket av Doha-runden. Derfor er forpliktelsene i URAA antatt å forbli uforandret for perioden 2007-2014.

(5) Den økonomiske situasjonen i EU vil i henhold til prognoser fra EU-kommisjonen[1] bidra til en moderering av den økonomiske veksten til et nivå som kan anses som potensialet. EU-landene sto takket være solide innenlandske grunntrekk og fordelaktig global vekst i en sterk posisjon da de gikk inn i 2007, og var derfor i en relativt trygg posisjon for å klare seg gjennom den uroen i finansmarkedene som tok til i løpet av sommeren. Ustabiliteten i finansmarkedene er forventet å gradvis ebbe ut, selv om det antas at det kan føre til en reduksjon i investorers risikovillighet og strammere økonomiske betingelser. Denne situasjonen vil dermed kunne ha en viss negativ effekt på veksten i investeringer og forbruk. Likevel vil et fortsatt gunstig globalt miljø, høye profittmarginer, tillitsindikatorer over det langsiktige gjennomsnittet, fortsatt sysselsettingsvekst i EU og, i noen tilfeller, ekspansiv finanspolitikk føre til en rimelig høy vekst.

Det er derfor forventet at den reelle økonomiske veksten i EU reduseres fra 2,9 prosent i 2007 til 2,4 prosent i både 2008 og 2009, nær det som kan anses som vekstpotensialet. Den økonomiske veksten er anslått til å være drevet av innenlandsk etterspørsel, og privat forbruk vil ta over som den viktigste motoren for vekst. Investeringer i produksjonsutstyr vil kunne underbygges med utsikter til solid fortjeneste og gunstige fremtidsutsikter på etterspørselssiden, mens strammere rammer i finansmarkedene mest sannsynlig vil påvirke investeringer i bygninger. Dette vil dermed akselerere den pågående korreksjonen i boligmarkedet i enkelte EU-land.

Den økonomiske aktiviteten i Euro-området vil også bli støttet av et positivt, men lite, netto bidrag fra eksterne sektorer. Nedgangen i USA vil oppveies av kraftig vekst i nye markeder. Veksten i verdensøkonomien (utenom EU) vil slakke litt, fra 5,6 prosent i 2007 til 5,3 prosent i 2008, før den akselererer til 5,4 prosent i 2009. Med den globale økonomiske veksten antatt å holde seg over fem prosent, er verdenshandelen forventet å forbli robust på mellom 7 og 7,5 prosent i 2008-2009.

Det finnes flere elementer som kan utgjøre en negativ risiko til disse makroøkonomiske utsiktene. De største risikoene er knyttet til den senere tids uro i finansmarkedene (og virkningen dette har på kredittverdighet og likviditet) og en sterkere og/eller mer langvarig nedgang i den amerikanske økonomien. Videre risiko

[1] European Commission, Directorate-General for Economic and Financial Affairs. Economic Forecasts, Autumn 2007. *European Economy* No.7/2007.

er også knyttet til en uklar omstrukturering av de generelle globale svingninger, selv om de nåværende utsiktene allerede forutsier en viss reduksjon i underskuddet på USAs handelsbalanse. Dessuten vil vedvarende store svingningene i verdenshandelen kunne øke risikoen for proteksjonistiske tiltak. Det er også knyttet risiko til en ugunstig utvikling av oljeprisen.

Positive faktorer er hovedsakelig knyttet til en potensiell nedgang i råvareprisene, kraftigere fremdrift i nye markeder og større dynamikk i arbeidsmarkedene, noe som vil kunne medvirke til å støtte opp om privat forbruk og dermed bidra til å gi et ytterligere oppsving i økonomien.

Tabell 1: Forutsetninger for makroøkonomiske variabler i Den europeiske union, 2006-2014

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Befolkningsvekst (i %)									
EU27	**0,4%**	**0,2%**	**0,2%**	**0,2%**	**0,1%**	**0,1%**	**0,1%**	**0,1%**	**0,1%**
EU15	0,5%	0,4%	0,3%	0,3%	-0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
EU10	0,0%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%
EU2	-0,3%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,4%	-0,5%	-0,5%	-0,5%
BNP-vekst (i %)									
EU27	**3,0%**	**2,9%**	**2,4%**	**2,4%**	**2,4%**	**2,4%**	**2,4%**	**2,4%**	**2,4%**
EU15	2,8%	2,7%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%	2,2%
EU10	4,6%	3,1%	3,3%	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%
Bulgaria	6,1%	6,3%	6,0%	6,2%	6,2%	6,2%	6,2%	6,2%	6,2%
Romania	7,7%	6,0%	5,9%	5,8%	5,8%	5,8%	5,8%	5,8%	5,8%
Inflasjon (i %)									
EU27	**2,3%**	**2,3%**	**2,4%**	**2,2%**	**2,2%**	**2,2%**	**2,2%**	**2,2%**	**2,2%**
Valutakurs									
USD/EUR	**1,26**	**1,36**	**1,42**	**1,42**	**1,38**	**1,35**	**1,32**	**1,28**	**1,25**

Vekslingskursen for USD/EUR, som i 2006 gjennomsnittlig lå på 1,26, økte dramatisk i 2007. Etter en fortsatt kortsiktig styrking, er det antatt at Euroen frem mot 2014 gradvis vil vende tilbake til 1,25 mot USD, etter hvert verdien av USD vil kunne forventes å bedres.

2 Korn og oljefrø

2.1 Korn

Markedene for kornprodukter har vist god utvikling de siste månedene, med priser på rekordhøye nivåer. Det er flere grunner til denne utviklingen, noen er av strukturell natur, og har allerede forårsaket prisene i 2006 og inn i første del av 2007 til å nå et høyere nivå enn de foregående ti årene. Dette har ført til at EU-prisene nå er mer på linje med verdensmarkedsprisene. De strukturelle faktorene inkluderer (i) en stabil vekst i den globale etterspørselen etter råvarer drevet av rekordhøy økonomisk vekst, urbanisering og endrede forbruksmønstre (særlig en overgang til større forbruk av kjøtt) i mange deler av verden; (ii) fremveksten av nye markeder som for eksempel markedet for biodrivstoff, særlig i USA der bruken av biodrivstoff er antatt å absorbere om lag 25 prosent av den totale maisproduksjonen i 2007/08, EUs biodrivstoffproduksjon derimot bruker mindre enn én prosent av den totale kornproduksjonen; (iii) den markante moderasjonen i veksten på avkastningen til kornavlingene spesielt i EU.

Ved siden av disse strukturelle faktorene, som hovedsakelig var forutsett i de mellomlangsiktige fremtidsperspektivene publisert i juli 2007[2], ble landbrukssektoren i 2007 truffet av en rekke ugunstige værforhold i flere produsent- og eksportregioner. En vedvarende og svært alvorlig tørke i Australia, hetebølge i Sentral- og Øst-Europa (der særlig Romania, Bulgaria og Ungarn ble sterkt rammet), uvanlig store mengder nedbør i Nordvest-Europa (særlig i Frankrike og Tyskland) og svært lave temperaturer i Ukraina og Russland har hatt en betydelig negativ effekt på kornproduksjonen i disse områdene.

Kombinasjonen av strukturelle og midlertidige faktorer har resultert i svært stramme markedsforhold og en påfølgende reduksjon i global lagerbeholdning av korn til det laveste nivået på mer enn ti år. Virkningen av disse forholdene på prisutviklingen har blitt ytterligere forsterket av restriktiv handelspolitikk blant noen eksportland, som Ukraina og Russland.

I EU har to lavere enn gjennomsnittlige avlinger i 2006/07 og 2007/08 bidratt til å tømme intervensjonslagrene for korn. Det eksepsjonelt høye prisnivået har sørget for bedre markedsflyt i innlandsstatene i EU10 på tross av svært høye transportkostnader. Som et resultat har beholdningen i kornlagrene falt til et svært lavt nivå. Disse to faktorene vil kunne bidra til høye kornpriser for den tidlige delen av prognoseperioden frem til kornlagrene i EU fylles opp igjen.

På mellomlang sikt vil EU- og verdensmarkedsprisene forbli på et høyere nivå enn det siste tiåret, da strukturelle faktorer som fortsatt vekst i global etterspørsel etter mat og utviklingen

[2] European Commission, *Prospects for agricultural markets and income 2007-2014*, Brussels. http://ec.europa.eu/agriculture/publi/caprep/prospects2007a/index_en.htm

av nye markeder, med rimelig sikkerhet kan forventes å vedvare. Prisene vil dermed kunne opprettholdes på et hevet nivå, selv om de ikke vil nå de rekordhøydene man så i 2007-08. Det er likevel forventet at kornprisene vil vise større svingninger enn det man har observert de senere årene.

Den kontinuerlig høye og stadig økende etterspørselen etter mais i USA vil medføre en varig endring i relative priser i favør av grovkorn (alle kornsorter utenom hvete og ris). Dette burde særlig kunne gi et fortrinn for europeisk bygg- og maiseksport. Utfasingen av intervensjonsordningen for mais vil sikre fluiditet i maismarkedene i Ungarn, Slovakia, Bulgaria og Romania på mellomlang sikt, og dermed redusere risikoen for regionale strukturelle overskudd, selv i perioder med store avlinger og kontinuerlig høye transportkostnader.

Utsiktene for kornmarkedene i EU på mellomlang sikt er gunstige, på grunn av økt eksport og innenlandsk forbruk. Takket være vekst i bioetanol- og biomasseindustrien er innenlandsk forbruk av korn antatt å øke. EU vil også kunne dra nytte av en voksende global etterspørsel drevet blant annet av en forventet styrking av USD på mellomlang sikt. Disse utviklingstrekkene burde kunne resultere i relativt balanserte kornmarkeder i EU i årene fremover.

2.1.1 Arealfordeling

Det totale arealet avsatt til kornproduksjon i EU25 vil bli påvirket av høye priser på mellomlang sikt, og vil stabiliseres rundt 51-52 millioner hektar over det meste av prognoseperioden. Tiltredelsen av Bulgaria og Romania i EU har lagt til rundt 7,5 millioner hektar, og bringer dermed det totale arealet i EU27 under kornproduksjon til 59 millioner hektar. Fjerning av brakkleggingskravet for 2008/09 (kombinert med høye priser) er antatt å føre til en økning i arealet under kornproduksjon til 60,3 millioner hektar (opp fra 56,6 millioner hektar i 2007/08). Innlemmingen av brakklagte områder er forventet å nå om lag 1,7 millioner hektar, hvorav 1,2 millioner hektar vil bli nyttet i kornproduksjon. Øvrig areal vil brukes til annet landbruk, hovedsakelig produksjon av gress. Fra 2009 og utover vil det likevel være en liten tilbakegang i arealet under kornproduksjon, ned til om lag 59 millioner hektar i 2014 (selv om noe ekstra kornproduksjon for bruk i energisektoren vil foregå på brakklagte områder, og utgjør om lag én million hektar i tillegg).

Prognosene forutser bare små endringer i arealutnyttelsen mellom de forskjellige kornproduksjonene. Den konkurransedyktige posisjonen til bygg vil kunne opprettholdes av gunstige utsikter på verdensmarkedene, og byggarealet vil stabiliseres rundt 13,7 millioner hektar. For myk hvete vil arealet øke fra 22,1 millioner hektar i 2007 til 23,2 millioner hektar i 2008/09 på grunn av økt produksjon på tidligere brakklagt jord. Arealet til myk hvete vil øke noe grunnet større produksjon av myk hvete for energiformål på områder definert som

brakkland (0,7 millioner hektar innen 2014). Høye priser, støttet av en stram markedssituasjon, særlig for korn av matkvalitet, vil føre til en liten økning i areal for produksjon av rug, til om lag 2,7 millioner hektar på mellomlang sikt.

Maisproduksjonen i EU vil kunne øke med om lag en tredel takket være tilslutningen til Romania og Bulgaria, som utvidet arealet med 3,1 millioner hektar. De gunstige utsiktene for lønnsomhet i maisproduksjonen i de fire store maisproduserende medlemslandene i Sentral- og Øst-Europa burde kunne føre til en økning i den totale maisproduksjonen i EU27 fra 8,1 millioner hektar i 2007 til 9,6 millioner hektar i 2014. Denne utviklingen vil finne sted på tross av innføring av obligatorisk brakklegging fra 2011 og 2014 for EU10 og EU2 respektivt. I tillegg vil produksjonen av mais til energiformål på brakkleggingsareal øke til om lag 0,3 millioner hektar innen 2014. Effekten av den gradvise utfasingen av intervensjonsordningene for mais frem til 2009 er antatt å bli motvirket av de svært fordelaktige forholdene for grovkorn på verdensmarkedene.

Brakklegging har økt gradvis opp til 7 millioner hektar i 2007, der det obligatoriske brakkleggingskravet utgjorde 4 millioner hektar. Fra 2011 vil ytterligere én million hektar i EU10 legges brakk under det obligatoriske brakkleggingskravet som følge av omleggingen fra det forenklede systemet for direktestøtte, SAPS (Single Area Payment Scheme), til det regionale forenklede støttesystemet, SPS (Single Payment Scheme). Bulgaria og Romania vil bidra med ytterligere 0,5 millioner hektar til obligatorisk brakklegging fra 2014. Dersom SAPS utvides med mer enn to år i de EU10-statene som er omfattet av ordningen, vil det føre til en produksjon av 4,5 millioner tonn korn ekstra i EU10 i 2009 og 2010, og om lag 1,5 millioner tonn ekstra i Bulgaria og Romania i 2012 og 2013.

Graf 1 Brakklagte områder i EU (millioner hektar) 1995-2014

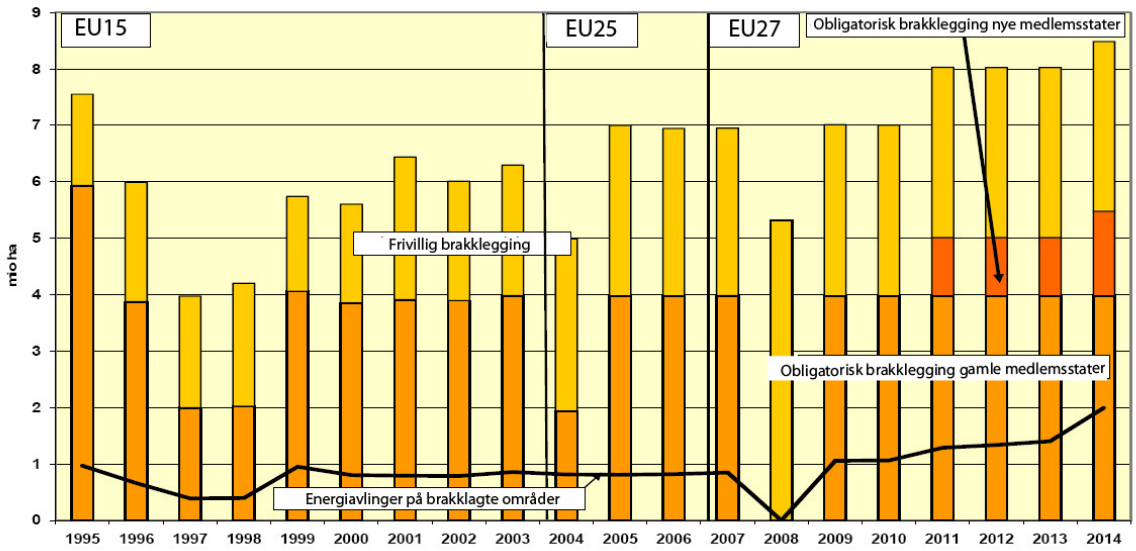

Mot slutten av prognoseperioden er den økte etterspørselen etter råvarer til biodrivstoff- og biomassesektoren forventet å bidra til produksjon av korn til energiformål på områder som ligger brakk på grunn av det obligatoriske brakkleggingskravet. De positive utviklingstrekkene i bioenergimarkedet burde kunne føre til en oljefrøproduksjon (utenom mat) på om lag 0,9-1,0 millioner hektar og en sukkerroe- og kornproduksjon (utenom mat/fôr) på om lag 1,1 millioner hektar innen 2014.

Reformen av markedsordningen for sukker vil tilføre mellom 0,6 og 0,7 millioner hektar ekstra til korn- og oljefrøsektorene etter at overgangsperioden avsluttes i 2009[3]. Av disse 0,7 millionene hektar ekstra produksjonsareal, vil om lag 0,4 millioner benyttes til produksjon av oljefrø, 0,15 til produksjon av myk hvete og om lag 0,15 til produksjon av mais.

2.1.2 Avkastning på kornavlingene

Veksten i avkastningen på kornavlingene er antatt å vise en mer beskjeden utvikling enn tidligere prognoser har antatt, med en gjennomsnittlig årlig vekst estimert til om lag 0,8 prosent mellom 2008 og 2014. Avkastningen på kornavlingene i EU25 vil øke fra 4,7 tonn/hektar i 2006 til 5,1 tonn/hektar i 2014. I 2014 vil gjennomsnittlig avlingsavkastning ha nådd 6,1 tonn/hektar i EU15, mens den vil ligge på 3,7 tonn/hektar i EU10. I Bulgaria og Romania er avkastningen på kornavlingene for tiden 3 tonn/hektar, og denne vil øke noe til 3,1 tonn/hektar mot slutten av prognoseperioden. På tross av omfattende omstrukturering, særlig i Romania, vil produksjonen i disse landene forbli lavere enn potensialet.

Den underliggende avkastningstrenden knyttet til teknologisk nyvinning samt introduksjon av nye sorter vil ligge på 1,1 prosent per år i EU12, mens EU15 vil oppleve en lavere vekst på 0,5 prosent per år. Avkastningen på maisavlingene vil vise en moderat vekst på 0,4 prosent per år, mens avkastningen i de største produsentregionene i de vestlige delene av EU vil holde seg stabil.

Veksten i avkastningen på avlingene mellom 1980 og 2006 viser et differensiert mønster mellom nordlige og sørlige så vel som østlige og vestlige medlemsstater, og mest markant mellom 1980-årene og perioden mellom 1995 og 2006. Avkastningsveksten i EU15 har avtatt betraktelig over de siste ti årene. Dette kan tyde på at produksjonen nå er ved grensen av det teknisk mulige, selv i de mest konkurransedyktige regionene. Den fremtidige årlige veksten ser dermed begrenset ut. Bortsett fra den begrensede veksten knyttet til teknologiske fremskritt gjennom introduksjonen av nye sorter, er de andre forholdene som bidrar til denne utviklingen knyttet til effekten av krav om høyere produksjonsstandard så vel som økte restriksjoner på ressursbruk, som for eksempel tilgang til vann i de sørlige medlemsstatene.

[3] Områdene nyttet til sukkerroeproduksjon vil som en konsekvens falle fra 2,2 til 1,5 millioner hektar. Likevel er det forventet at den sterke utviklingen i produksjonen av bioetanol fra sukkerroer er forventet å bidra til en stabilisering av det totale sukkerroearealet, særlig i de mest konkurransedyktige produksjonsområdene.

Avkastningsveksten i EU12 økte imidlertid rett før og etter tiltredelsen i EU, likevel på et lavere nivå enn det en man hadde antatt (på grunn av tregere strukturelle endringer enn forventet).

2.1.3 Utviklingen av kornprisene

De fordelaktige forholdene på verdensmarkedet, samt en økende innenlandsk etterspørsel, vil sannsynligvis medføre høyere kornpriser enn det foregående tiåret nominelt sett. På tross av økningen for korn i 1983, 1989, 1995, 2003 og 2006 er likevel trenden med en nedgang i reelle priser over mellomlang sikt forventet å fortsette, noe som peker på det faktum at produksjonen øker raskere enn etterspørselen, på tross av nylige prishopp grunnet ugunstige værforhold.

Graf 2 Utviklingen i nominelle og reelle verdensmarkedspriser, hard rød vinterhvete fob (USD/tonn), 1983-2014

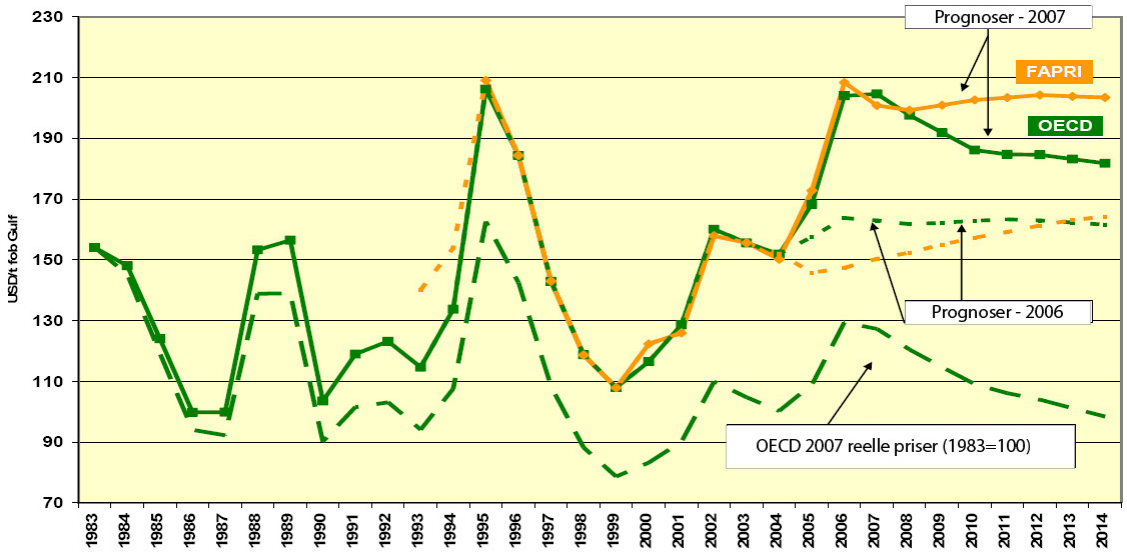

Det er forventet at den nåværende prisveksten på mais vil reduseres som resultat av en forventet rekordavling og en lavere vekst i produksjonskapasiteten for maisbasert bioetanol i USA. Det sistnevnte forårsakes av redusert lønnsomhet i USAs biodrivstoffindustri. Likevel vil det nye energidirektivet i USA kunne forventes å gi ekstra støtte til biodrivstoffindustrien og verdensmarkedsprisene for mais. I motsetning vil produksjonen av bioetanol i Europa, som kun har en marginal markedsandel i innenlands forbruk, bare påvirke det innenlandske kornmarkedet på mellomlang sikt.

Kornprisene i EU nådde et svært høyt nivå i 2006. Den lavere EU-innhøstningen i 2007, de generelt lave lagerbeholdningene i EU, så vel som stramme globale markeder førte dermed til rekordhøye priser. Den forventede høyere tilgjengeligheten til korn i EU som følge av fjerningen av det obligatoriske brakkleggingskravet for 2008, burde kunne føre til et lavere prisnivå. De nominelle prisene vil deretter kunne øke noe, mens de reelle prisene er forventet

å stagnere. Prisene for myk hvete i EU vil kunne vise til en økning fremover etter en kortvarig nedgang i 2008 og 2009, hovedsakelig grunnet en økning i innenlands forbruk i EU så vel som gode eksportmuligheter i tråd med en antatt svekkelse av euroen og relativt høye verdensmarkedspriser. Prisene i kjernemarkedene for korn i de vestlige delene av EU vil ligge på EUR 153/tonn i 2014. Maisprisene vil også holde seg på et relativt høyt nivå fremover. Utfasingen av intervensjonsordningene for mais vil sikre fluiditeten på de innenlandske maismarkedene. Gjennomsnittlig prisnivå i EU15 vil nå EUR 177/tonn mot slutten av prognoseperioden, mens det vil ligge ved EUR 136/tonn i Ungarn med lignende priser i Slovakia, Østerrike, Tsjekkia, Bulgaria og Romania.

2.1.4 Kornmarkedet i EU

Det relativt stabile arealet til kornproduksjon, den lave avkastningsveksten så vel som de fordelaktige forholdene på verdensmarkedene, burde bidra til en relativt balansert situasjon på EUs kornmarkeder over prognoseperioden. Kornproduksjonen i EU27 er forventet å nå 306 millioner tonn i 2014, det vil si en økning på 50 millioner tonn fra 256 millioner tonn i 2007. Den midlertidige fjerningen av brakkleggingskravet i 2008 og det høye prisnivået vil kunne forsterke produksjonen, som er forventet å nå 294 millioner tonn. Produksjonen vil deretter falle til 288 millioner tonn i 2009 og deretter fortsette en gradvis økning frem til slutten av prognoseperioden. Den ekstra produksjonen utover 300 millioner tonn i 2014 vil hovedsakelig komme fra høsting av energivekster på områder omfattet av brakkleggingskravet. Den største delen av den antatte økningen i kornproduksjonen på 50 millioner tonn innen 2014 vil komme fra hvete og mais, og kan delvis forklares med at den lave 2007-innhøstningen er satt som referansepunkt.

Tiltredelsen til Bulgaria og Romania økte kornproduksjonen i EU med om lag 11 millioner tonn i 2007. Dette er godt under produksjonspotensialet for disse to landene, men kom som følge av de eksepsjonelt lave avlingene i regionen det året. Etter at kornproduksjonen normaliseres vil den på grunn av fordelaktige markedsforhold, inntredelsen på Det indre marked og introduksjonen av Den felles landbrukspolitikk øke gradvis til 27,2 millioner tonn i 2014. Introduksjonen av det obligatoriske brakkleggingskravet vil redusere produksjonen med om lag 1,5 millioner tonn. Innenlandsk forbruk vil stabiliseres på omtrent 22 millioner tonn på mellomlang sikt, stort sett på grunn av omstruktureringen av husdyrsektoren innen 2011. Mais vil bidra til omtrent halvparten av kornproduksjonen.

Innenlandsk forbruk av korn vil øke med 20 millioner tonn over prognoseperioden, fra 266 millioner tonn til 286 millioner tonn i 2014, hovedsakelig som et resultat av økt bruk i den fremvoksende biodrivstoff- og biomasseindustrien. Nåværende bioetanolproduksjon er et marginalt marked for landbruket, og står kun for et forbruk på 1,9 millioner tonn. Dette reflekterer den lave lønnsomheten i sektoren i en situasjon med høye råvarepriser. Etter hvert som etterspørselen etter bioetanol øker som følge av biodrivstoffinitiativene tatt av

medlemsstatene, er det forventet at om lag 18,4 millioner tonn kornprodukter vil omsettes gjennom denne sektoren. Utfasingen av intervensjonsordningene på mais vil også kunne medføre mer fordelaktige forhold for investeringer i bioetanolindustrien i Ungarn, Bulgaria og Romania. Likevel vil faktisk investering i biodrivstoffaktiviteter i denne regionen materialiseres sakte som et resultat av planer lagt de senere årene. Etterspørselen etter korn for bioetanolproduksjon vil øke med 16 millioner tonn mellom 2007 og 2014. Denne sterke utviklingen tar høyde for den potensielle etterspørselsøkningen som vil komme som et resultat av innføringen av biodrivstoffdirektivet og er basert på prognosene for energimarkedet i PRIMES, en energimarkedsmodell til EU-kommisjonen i DG TREN. Bruken av biodrivstoff vil nå 3,6 prosent i 2010 og 5 prosent i 2014 (inkludert biodiesel). Mot slutten av prognoseperioden vil sannsynligvis andregenerasjons biodrivstoffproduksjonsteknologier være kommersielt lønnsomme, noe som vil redusere etterspørselen etter korn og sukkerroer til bioetanolproduksjon.

Graf 3 Utviklingen i kornmarkedene i EU (millioner tonn), 1995-2014

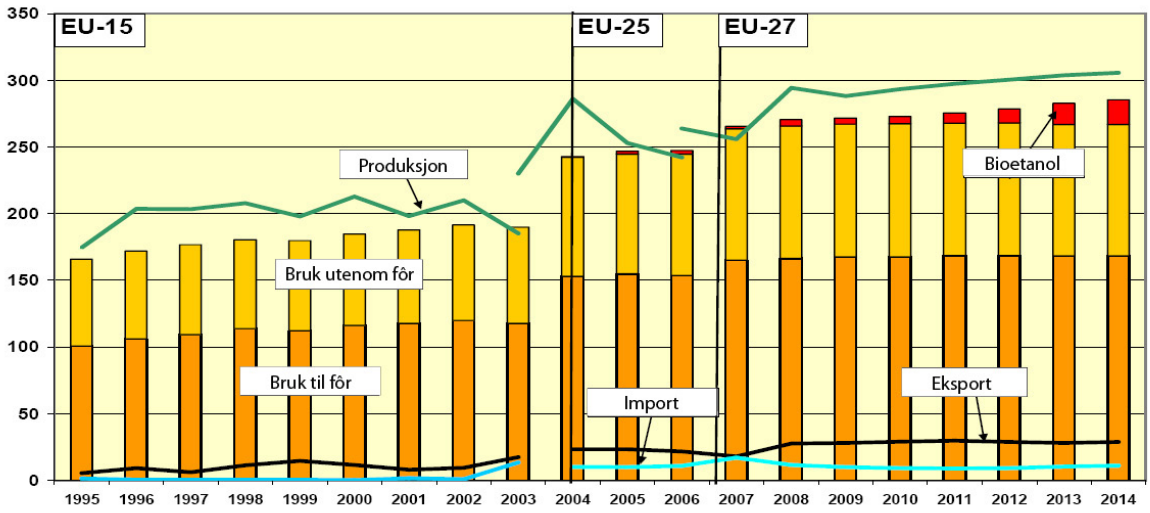

Total etterspørsel etter korn til fôrbruk vil stagnere rundt 168 millioner tonn mot slutten av prognoseperioden. Det er flere faktorer som bidrar til denne utviklingen på fôrmarkedet: For det første, økningen i fôringseffektiviteten vil fortsette, særlig i EU12, noe som resulterer i lavere bruk av kornbasert fôr per tonn kjøtt- og husdyrprodukter enn det man har sett tidligere. For det andre vil den samlede økningen i produksjonen av hvitt kjøtt og egg i EU være betraktelig lavere enn i det foregående tiåret. Denne utviklingen på kjøttmarkedet kan tilskrives lavere befolkningsvekst og et allerede høyt kjøttforbruk per person i de fleste regionene, så vel som den antatt lavere markedsandelen for EU-kjøtt på verdensmarkedene i årene fremover. For det tredje vil tilgjengeligheten av billig og proteinrik residuum fra biodrivstoffproduksjon kunne minske bruken av fôrkorn, særlig i svin-, fjørfe- og eggproduksjonen.

På mellomlang sikt vil endrede prisforhold også føre til en betydelig endring i sammensetningen av fôrkorn. Bygg vil opprettholde sin regionale konkurransedyktighet som fôrkorn i begynnelsen av prognoseperioden i den vestlige delen av EU. Fôr av mais vil bli mer attraktivt gjennom de siste to tredelene av prognoseperioden, takket være utfasingen av intervensjonsordningene for mais så vel som på grunn av de relative høye prisene for myk hvete forårsaket av den økte bruken i biodrivstoffproduksjon. Den økte tilgjengeligheten til mais fra innlandsstatene i EU12 vil også utløse et prisfall i de vesteuropeiske maismarkedene fra 2008 og utover. Denne utviklingen vil komme på bekostning av bruk av hvete og bygg til fôr.

Det er forventet at det vil være en nedgang i etterspørselen etter fôr i Bulgaria og Romania som følge av omstrukturering i husdyrsektoren. Fra 2009 og utover vil etterspørselen etter fôr i disse to landene igjen øke og nå 14 millioner tonn i 2014. Forbruk til menneskeføde vil forbli på 3,3 millioner tonn på grunn av en nedgang i befolkningen og på tross av en kontinuerlig sterk inntektsvekst etter tiltredelsen.

Fordelaktige utsikter på verdensmarkedene vil støtte en utvidning av EUs korneksport på mellomlang sikt. Totalt vil EUs eksport øke fra estimerte 18 millioner tonn i 2007 til 29 millioner tonn i 2014. Eksporten av myk hvete vil avta mot den andre halvdelen av prognoseperioden som følge av høyere innenlands forbruk. Eksporten av myk hvete vil toppe seg i 2010, med 18 millioner tonn, og deretter avta til 14 millioner tonn innen 2014. På den andre siden vil prisforholdene for grovkorn kunne gi fortrinn for europeisk byggeksport, som vil kunne øke til 9,6 millioner tonn i 2014. På samme måte vil maiseksporten kunne nå 3,7 millioner tonn, noe som representerer en økning på 1,7 millioner tonn sammenliknet med den nåværende eksporten. Den fordelaktige utsikten på verdensmarkedene vil hovedsakelig være basert på et sett faktorer, inkludert (i) den økende etterspørselen etter importkorn i (Nord-) Afrika, Midtøsten og Sørøstasiatiske land; (ii) en antatt styrking av USD mot EUR; og (iii) en rask ekspansjon av kornbasert bioetanolproduksjon i en rekke eksportland, noe som vil kunne gi EU en mulighet til å utvide sin andel i verdensmarkedene frem til 2014.

Med dagens regelverk på handel, burde importen av korn forbli relativt stabil på rundt 10-11 millioner tonn gjennom prognoseperioden. Spesielt vil importen av mais, som har ligget på 5-9 millioner tonn de siste to årene, falle som et resultat av økt tilgjengelighet av EU-mais for underskuddsregionene i Nord-Europa og det østlige Middelhav. Behovet for import vil øke ytterligere mot slutten av prognoseperioden som følge av den antatte innføringen av obligatorisk brakklegging i Romania og Bulgaria i 2014. Tiltredelsen til Bulgaria og Romania vil likevel ikke påvirke handelsutsiktene for EU nevneverdig.

Kornlagrene i EU var ventet å vise et markant fall fra 50 millioner tonn i juli 2007 (og 67 millioner tonn i juli 2006) til 39 millioner tonn mot slutten av 2007/08. Lagerbeholdningen er forventet å øke til 48 millioner tonn mot slutten av 2008/09 takket være den forventede store

2008-innhøstningen, og vil i EU27 stabiliseres rundt dette nivået de påfølgende årene. Mot de siste årene i prognoseperioden er det forventet at kornlagrene vil vokse noe til 57 millioner tonn. EU-regionene er forventet å kunne vise til relativt gunstige forhold med raskt reduserende lagre takket være de lave avlingene i 2006 og 2007 så vel som økt innenlands forbruk, lavere avkastningsvekst på avlingene og en økt deltakelse på verdensmarkedene. Utfasingen av intervensjonsordningen for mais vil på mellomlang sikt redusere risikoen for strukturelle overskudd ved eventuelle rekordavlinger i Ungarn, Slovakia Romania og Bulgaria betraktelig.

Graf 4 Utviklingen i kornlagrene og eksport i EU (millioner tonn), 1995-2014

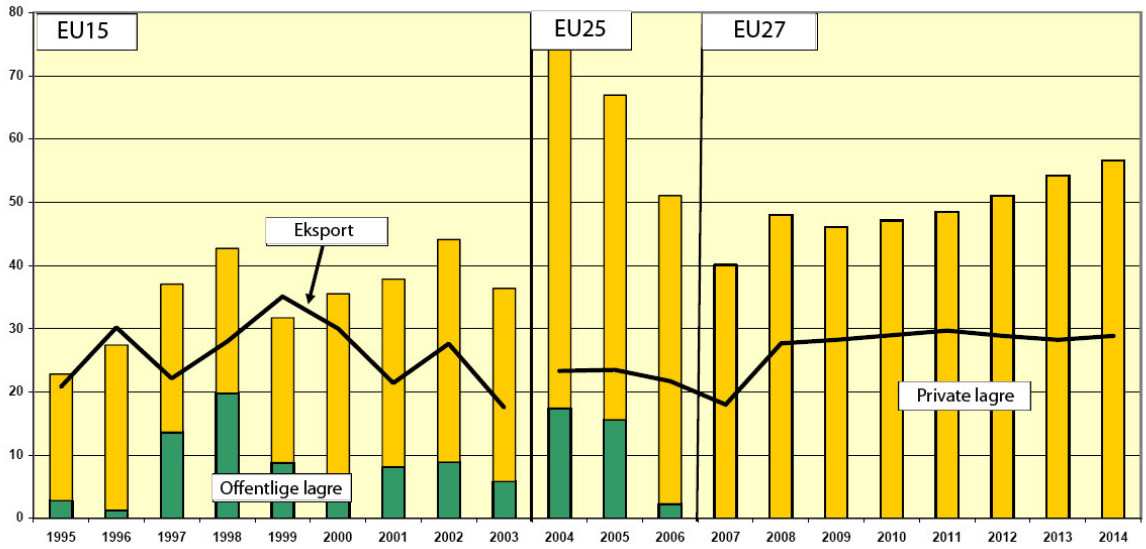

Offentlige kornlagre falt fra en topp på 17,4 millioner tonn i 2004 til 14,6 millioner tonn i 2005 og nådde 2,3 millioner tonn i 2006. Den lave innhøstningen i 2007, utfasingen av intervensjonsordningen for mais og den fordelaktige utviklingen til innenlands etterspørsel og eksport burde sikre et stabilt marked med begrenset risiko for offentlige lagre.

De fordelaktige prognosene forblir gjenstand for enkelte usikkerhetsmomenter: større avlinger enn forventet, tregere økonomisk vekst og en mer moderat utvikling i biodrivstoffsektoren vil alle kunne føre til en situasjon med økt markedsintervensjon. Prognosene for kornmarkedene i EU er derfor delvis avhengig av politikkutviklingen i andre sektorer, spesielt i energisektoren i Europa og USA.

I korthet vil utsiktene for kornmarkedene i EU27 være positive ettersom virkningen av reformen av Den felles landbrukspolitikk (inkludert utfasingen av intervensjonsordningene for mais), de moderate utsiktene for avkastningsvekst, det fremvoksende bioetanolmarkedet, den gradvise integreringen av Bulgaria, Ungarn, Slovakia og Romania i Det indre marked og gunstige forhold på verdensmarkedene alle bidrar til å sikre den samlede balansen i kornmarkedene frem til 2014.

Graf 5 Sammensetningen av offentlige lagre i EU (millioner tonn), 1995-2014

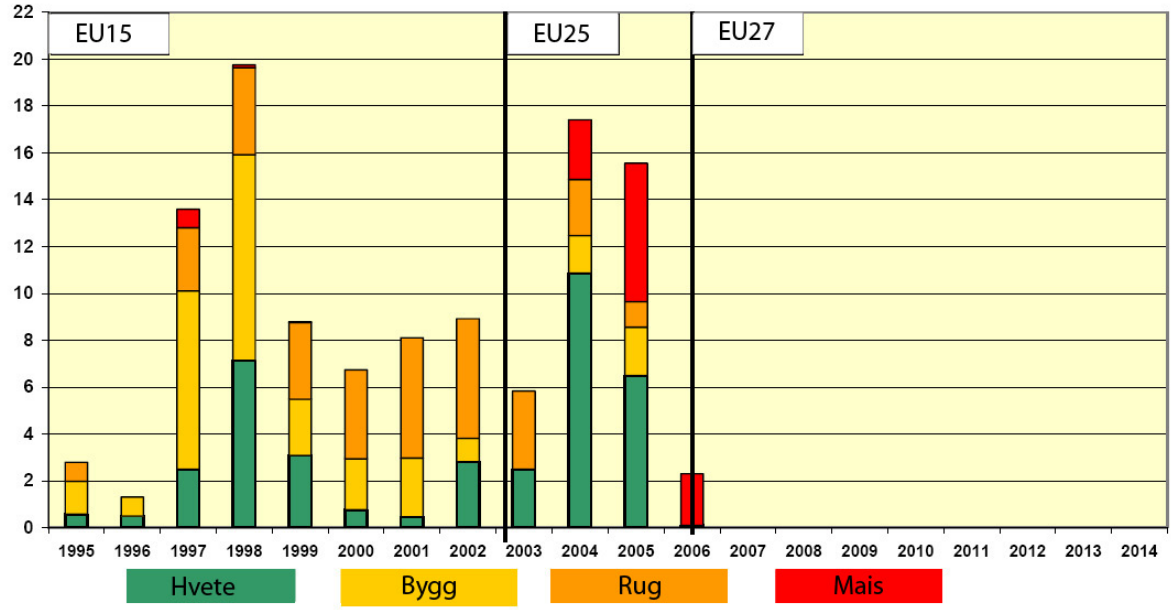

2.2 Oljefrø

Prognosene for oljefrømarkedene i EU er forventet å dra nytte av de gunstige utviklingstrekkene for verdensmarkedet (drevet av stadig positive trender for global etterspørsel etter vegetabilske oljer) og – viktigere – den stadig økende etterspørselen etter biodiesel i EU. Den nylige veksten i bruken av rapsolje i produksjonen av biodiesel har skjøvet opp markedspotensialet for raps og rapsolje i Europa. Bruken av rapsolje i energisektoren har nå blitt viktigere enn bruken i matvaresektoren.

Disse utviklingstrekkene antas å gi ekstra insitamenter for økt rapsproduksjon så vel som økt import av rapsolje slik man har sett de siste årene. Prisene på rapsolje har nådd rekordhøye nivåer de to siste årene, og ytterligere prisvekst er sannsynlig. Prisen på rapsfrø har derimot bare hatt en beskjeden vekst. En av årsakene til denne utviklingen er mangelen på oljeutvinningskapasitet i EU. Den senere tids økning i utvinningskapasiteten, samt en forventet kraftig økning i etterspørselen etter biodiesel, burde kunne føre til en bedre overføring fra rapsolje- og rapsmelprisene til rapsprisene enn det man har sett tidligere. Prognosene inneholder nye trender i etterspørselen etter biodiesel og økning i produksjonskapasitet frem til 2014. Den forventede trenden med utbygging og lokalisering av oljepresser og produksjonskapasitet for biodiesel i EU vil kunne føre til en økning i importen av oljefrø.

I 2006 falt arealet nyttet til oljefrøproduksjon til rundt 7,5 millioner hektar, hvis 0,8 millioner hektar var produksjon på brakklagt areal. Romania og Bulgarias tiltredelse har tilført et betydelig produksjonspotensial på om lag 2 millioner hektar, hovedsakelig til produksjon av

solsikkefrø. De høye kornprisene vil kunne begrense økningen av areal til produksjon av oljefrø til 10,6 millioner hektar i 2014. Arealet til produksjon av oljefrø utenom matvaresektoren er forventet å forbli stabilt på én million hektar i 2014, på grunn av begrensningene innført gjennom "Blair House Agreement"[4] (med et maksimum på én million soyamelekvivalenter). Fra 2009 og utover vil en utvidelse av arealet til dyrking av oljefrø fremstå som bundet av begrensningene ved avlingsrotasjon i de fleste av EUs regioner. Nye sorter av solsikkefrø vil også kunne utvide markedsmulighetene for biodiesel, men avkastningspotensialet for denne typen oljefrø fremstår som begrenset på grunn av redusert tilgang til vannressurser i de store produsentregionene.

Den totale oljefrøproduksjonen i EU25 nådde 20,4 millioner tonn i 2006. Romania og Bulgaria tilførte bare 2,1 millioner tonn i 2007, mye på grunn av ugunstige værforhold. Produksjonen i EU27 er estimert å øke til 32,6 millioner tonn innen 2014, støttet av en utviding av arealet under oljefrøproduksjon og en sterk vekst i avlingsavkastningen for raps (1,8 prosent per år). Rapsproduksjonen vil stå for størsteparten av veksten, mens solsikke- og soyaproduksjonen vil forbli relativt stabil. Produksjonen av oljefrø utenfor matvaresektoren på brakklagt jordbruksareal vil også øke noe, fra 2,3 millioner tonn i 2007 til 3,5 millioner tonn i 2014. Økning i produksjonen av oljefrø utenom matvaresektoren på brakklagt areal utover dette forblir begrenset av Blair House Agreement, som praktisk sett begrenser produksjonspotensialet for oljefrø i EU.

Innenlands er etterspørsel antatt å øke med ytterligere 19 millioner tonn mellom 2007 og 2014 til 67,5 millioner tonn (hovedsakelig for raps etterfulgt av solsikkefrø). Økningen i innenlands forbruk kan hovedsakelig tilskrives den voksende etterspørselen etter biodiesel, som vil øke med 12 millioner tonn til 21,4 millioner tonn i 2014. Import av rapsolje og biodiesel, sammen med andre oljeblandinger, vil øke for å dekke innenlands etterspørsel gjennom prognoseperioden. Likevel vil mesteparten av oljeutvinningen finne sted i EU. Produksjonen av raps i Ukraina og Russland vil kunne utvike seg til å bli en betydelig kilde for import. Produksjonen av biodiesel i EU vil dobles mellom 2007 og 2014.

[4] Blair House Agreement (1992) satte et tak på oljefrøproduksjonen i EU, og brøt dermed en fastlåst situasjon mellom EU og USA. Avtalen gjorde det mulig å ta med landbrusk i Uruguayrunden.

3 Kjøtt og husdyrhold

3.1 Kalv og storfe

Produksjonen av kalv og storfe i EU27 er forventet å ha falt til 8,04 millioner tonn i 2007 (-0,3 prosent) på grunn av en kontinuerlig reduksjon i besetningsstørrelsene og høye fôrkostnader. Slakt av kalv for kjøttproduksjon er estimert å ha avtatt i flere medlemsstater grunnet en reduksjon i forbruket (forbrukere har igjen tillit til fjørfekjøtt etter virkningen av fugleinfluensa) og høyere fôrkostnader (grunnet en kraftig vekst i melkepulverprisene i 2007), elementer som har ført til reduserte profittmarginer gjennom den første delen av 2007.

På tross av økt import til EU25 (+20 prosent), er importen til EU27 forventet å ha blitt redusert med 5 prosent i 2007 (til 588 000 tonn), ettersom tiltredelsen til Bulgaria og Romania har ført til en betydelig reduksjon i import fra tredjeland til disse to landene. Eksporten fra EU27 har fortsatt nedgangen forårsaket av de relativt høye innenlandske prisene og mer markant konkurranse på pris på eksterne markeder. Eksport til tredjeland er forventet å ha blitt redusert til 114 000 tonn i 2007 (-38,6 prosent) av hvilket 40 prosent er uten eksportstøtte. Høyere nettoimport har motvirket produksjonsfallet, og har medført en økning på 0,2 prosent i forbruket per person.

Flere forhold vil ha betydning for markedssituasjonen på kort og mellomlang sikt, som virkningen av høyere produsentpriser i melkesektoren, utviklingen av fôrkostnadene og status i forhold til husdyrsykdommer. Utbruddet av blåtunge i et antall nordlige og sentrale medlemsstater har potensial til å påvirke produksjonen (med effekt på dødelighet knyttet til handel med levende dyr, fruktbarhet, lavere melkeproduksjon etc.) Bestemmelsen fra desember 2007 om å innskrenke importen av brasiliansk bovint kjøtt til EU-land på grunnlag av mangler i det brasilianske sporingssystemet vil også påvirke utviklingen på markedet, avhengig av omfanget og lengden av restriksjonene på brasiliansk kjøtt[5].

De viktigste faktorene som påvirker prognosene for storfekjøttsektoren er den gradvise reduksjonen i melkekubesetningene i EU og effekten av frikobling. Sammen med virkningen av høyere fôrpriser antas dette å redusere insitamentene for intensive kjøttproduksjonssystemer og føre til en generell reduksjon i produksjonen i mindre lønnsomme produksjonssystemer. Disse forholdene vil kunne skape en generell nedgang i storfekjøttproduksjonen i EU.

Storfekjøttproduksjonen i EU27 er antatt å falle til 7,6 millioner tonn innen 2014, en reduksjon på 438 000 tonn fra 2007. Totalt forbruk av storfekjøtt i EU er antatt å falle gradvis på grunn av et vedvarende høyt prisnivå og den lave forbrukspreferansen for storfekjøtt i

[5] Da prognosene ble utarbeidet i desember 2007 har restriksjonene på brasiliansk eksport til EU ikke blitt tatt hensyn til.

EU10. En stødig (men svakt fallende) etterspørsel og stram innenlandsk tilgang er forventet å resultere i høye priser gjennom prognoseperioden og innbyr til økt import av storfekjøtt (743 000 tonn mot slutten av prognoseperioden)[6].

Graf 6 Utvikling på storfekjøttmarkedet (millioner tonn), 1991-2014

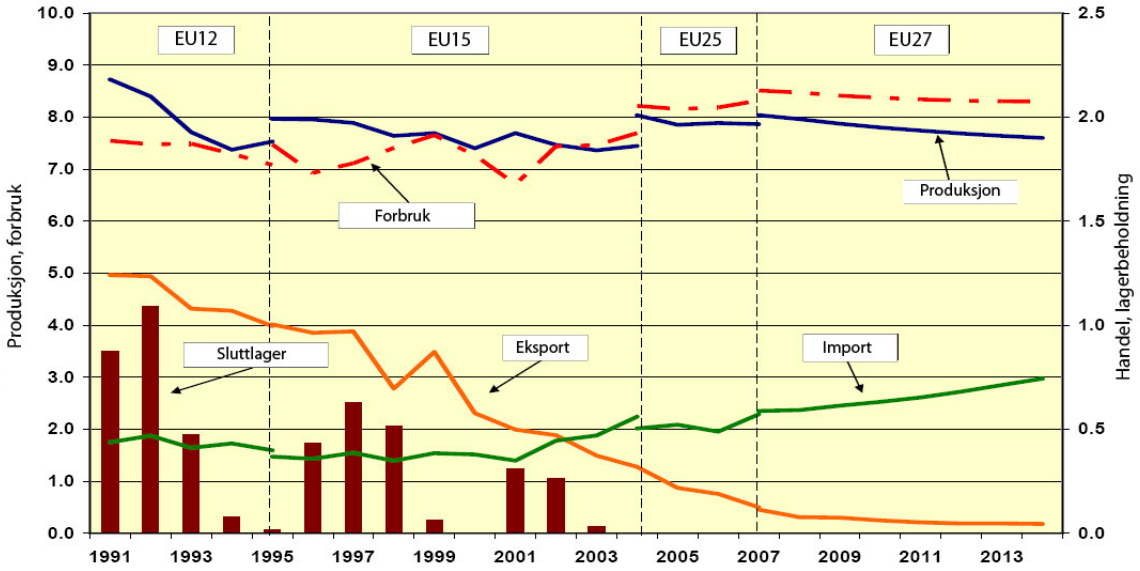

Det nedadgående mønsteret for eksport til tredjeland vil fortsette ettersom eksporten er antatt å være begrenset av lav innenlandsk tilgjengelighet og lavere konkurransedyktighet på verdensmarkedene. Fjerningen av eksportstøtte for levende dyr til slakt førte til en nedgang i eksporten av levende dyr i 2006 og 2007, og nivået er forventet å forbli lavt gjennom prognoseperioden.

3.2 Svinekjøtt

Produksjonen av svinekjøtt i EU27 er estimert å ha økt til 22,14 millioner tonn (+1,3 prosent) i 2007. På grunn virkninger fra EU-utvidelsen er importen av svin fra tredjeland forventet å falle betraktelig (-71,5 prosent til 30 000 tonn), mens eksport til tredjeland vil ligge på rundt 1,3 millioner tonn (-7,5 prosent). Det sistnevnte kan forklares med at tidligere leveranser til EU2 overføres til innenlandsk handel og som en konsekvens av større konkurranse på utenlandske markeder (særlig fra Brasil på det russiske markedet og fra USA og Canada på asiatiske markeder). Totalt forbruk av svin i 2007 vil stige til om lag 20,9 millioner tonn (+1,5 prosent).

Produksjonen av svinekjøtt er forventet å øke med et lavere tempo fremover enn på 1990-tallet på grunn av konkurranse fra fjørfekjøtt på etterspørselssiden og høyere fôrpriser.

[6] Forutsatt ingen restriksjoner på import av brasiliansk storfekjøtt til EU.

Svinekjøttproduksjonen i EU27 er forventet å nå rundt 22,7 millioner tonn innen 2014, en økning på 2,4 prosent sammenlignet med 2007.

Utsiktene for forbruket er positive ettersom svinekjøtt er forventet å forbli foretrukket av EU-konsumenter. Forbruket av svinekjøtt per person i EU27 er projisert å øke fra 42,4 kg i 2007 til 43,4 kg innen 2014, med en betydelig økning i EU12 (drevet av en vedvarende økonomisk vekst og høyere kjøpekraft).

EUs eksport er ikke forventet å kunne holde følge med økt konkurranse fra produsenter i lavkostland, som får ytterligere hjelp fra den relativt sterke euroen og den lavere veksten i EU-produksjonen. Dette vil føre til fallende eksport på mellomlang sikt. Innenlands handel i EU er derimot forventet å øke.

Graf 7 Utsikter for svinekjøttmarkedet i EU (millioner tonn), 1991-2014

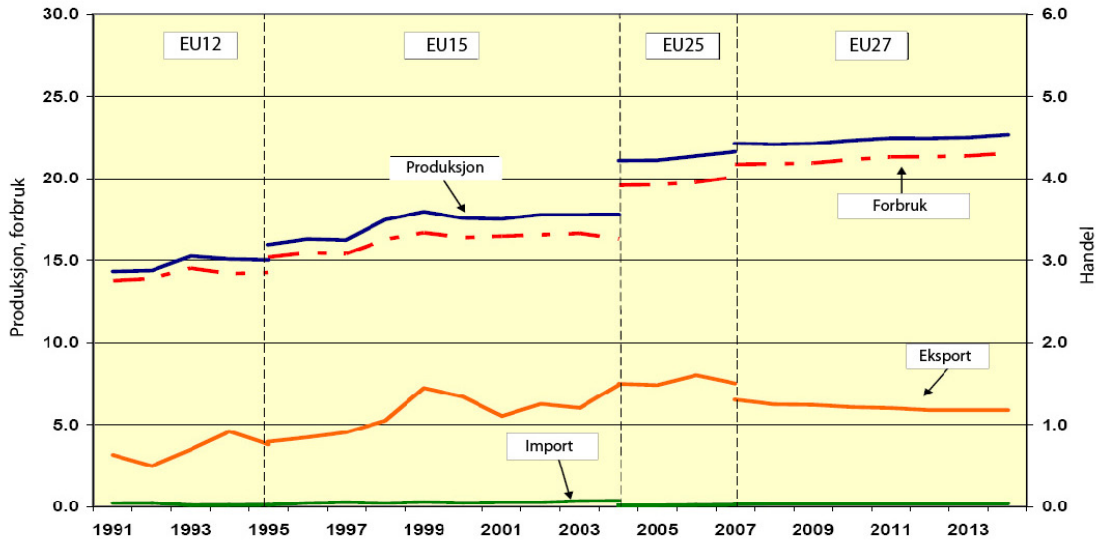

3.3 Fjørfe

På tross av et lavt produksjonsnivå i første semester av 2007 har produksjonen av fjørfekjøtt kommet seg noe etter konsekvensene av fugleinfluensa og er estimert til å ha nådd 11,5 millioner tonn (+2,4 prosent) i 2007. Den begrensede produksjonen i første semester sammen med økte fôrpriser har ført til rekordhøye broilerpriser gjennom 2007. EUs fjørfekjøtteksport har falt til 800 000 tonn (-7,3 prosent), mens importen til EU27 har økt med 9,1 prosent til 772 000 tonn med en kraftig økning i saltet fjørfekjøtt. Forbruket av fjørfekjøtt tilsvarte 11,4 millioner tonn (+3,6 prosent) i 2007.

Graf 8 Utvikling på fjørfekjøttmarkedet (millioner tonn), 1991-2014

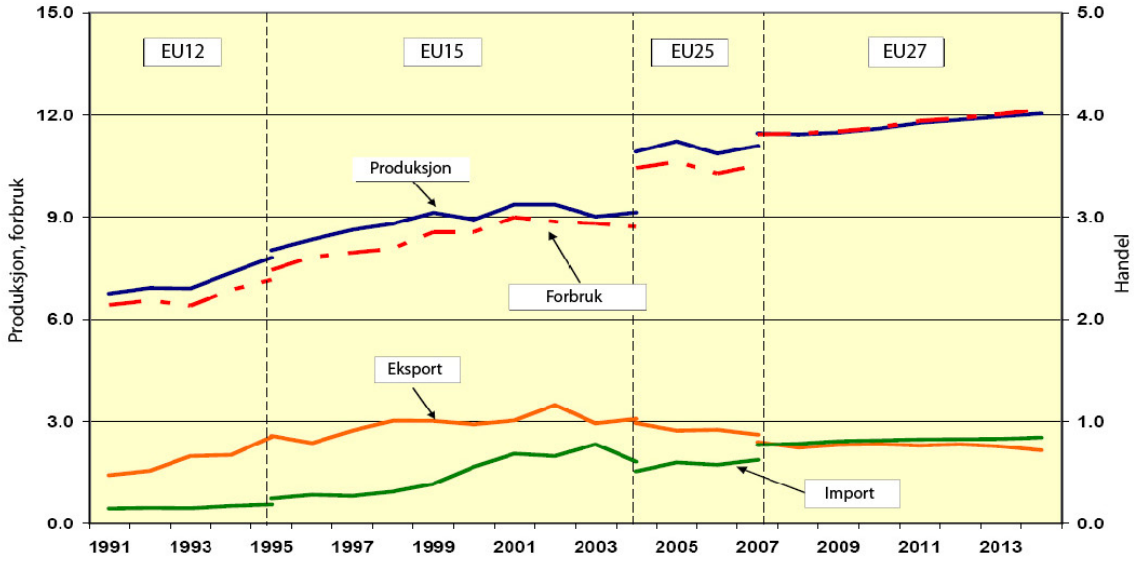

Utsiktene for fjørfesektoren er relativt positive ettersom konkurransedyktige priser i forhold til andre kjøttslag, en solid konsumentpreferanse og økt bruk i bearbeidet mat vil kunne fortsette å støtte fjørfekjøtt. Forbruket i EU27 er antatt å øke fra 11,4 millioner tonn i 2007 til 12,2 millioner tonn i 2014.

EUs eksport av fjørfekjøtt er forventet å falle gradvis som følge av sterk konkurranse på verdensmarkedene fra lavkostprodusenter, en lite fordelaktig vekslingskurs mellom USD/EUR og BRL[7]/EUR. På den andre siden vil handelsavtalene fullført i 2007 med Brasil og Thailand over et nytt importregime til EU kunne føre til en økt import på kort sikt og medføre at EU blir en nettoimportør av fjørfekjøtt fra 2008 og utover.

3.4 Konsumegg

Utsiktene for eggproduksjonen i EU fremstår som moderat positive. Total produksjon vil forbli relativt stabil gjennom prognoseperioden, hovedsakelig på grunn av subsistensproduksjon og lokal bruk. Produksjonen i EU27 vil kunne nå 7 millioner tonn i 2009 og forbli stabil på mellomlang sikt. Forbruket vil øke svakt fra 6,8 til 7 millioner tonn i løpet av prognoseperioden. Eksporten vil øke til 0,2 millioner tonn på kort sikt og deretter avta på mellomlang sikt.

[7] Brasilianske real.

3.5 Saue- og geitkjøtt

EU-produksjonen i 2007 gjenspeilet den langsiktige trenden med nedadgående sauebesetninger, kombinert med virkningen av den nylige frikoblingen av tilleggsbeløpet for søyer, noe som førte til en nedgang på 1,1 prosent (til 1,095 millioner tonn). Forbruket av sauekjøtt i EU27 avtok i en noe mindre hastighet (-0,9 prosent) med en stabil import på 273 000 tonn.

Prognosene forutser en gradvis nedgang i produksjonen av saue- og geitekjøtt, i henhold til tidligere langsiktige trender og den vedvarende virkningen av frikoblingen av tilleggsbeløpet for søyer i store produsentland. Forbruket per person er forventet å reduseres fra 2,8 kg i 2007 til 2,6 kg i 2014 som følge av de relativt høye prisene og en lavere forbrukerpreferanse for sauekjøtt. Importen av saue- og geitekjøtt vil holde seg stabil.

Graf 9 Utsikter for saue- og geitkjøttmarkedene i EU (millioner tonn), 1991-2014

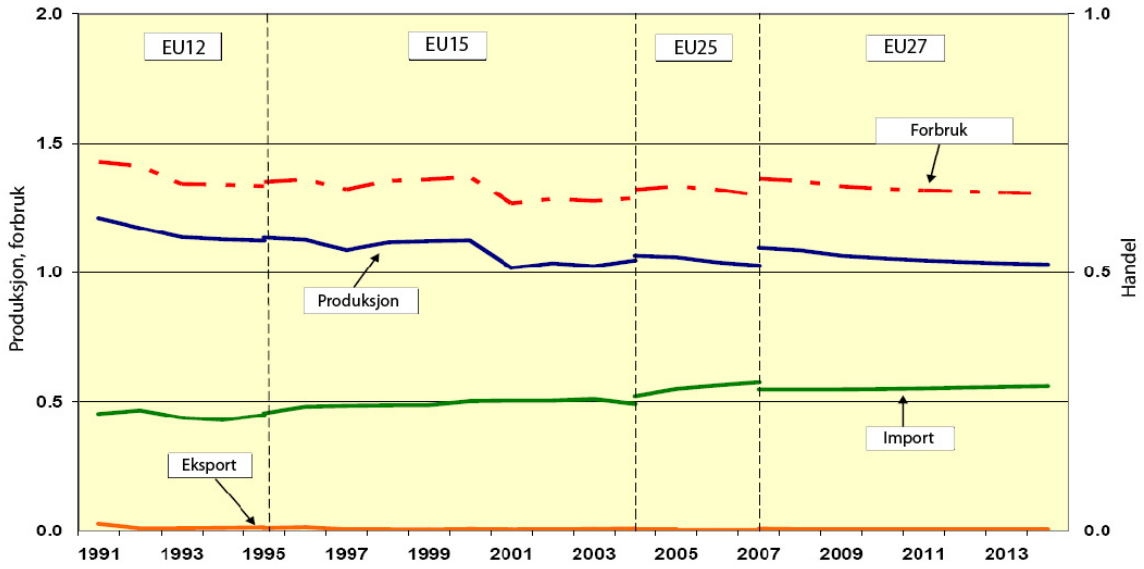

3.6 Samlet kjøttforbruk

Som følge av det kraftige fallet i forbruket av fjørfekjøtt i forbindelse med skremselen rundt og utbruddet av fugleinfluensa, falt det samlede kjøttforbruket i EU med 0,7 kg per person i 2006. En vedvarende økning i forbruket av svinekjøtt og en kraftig gjenervervelse av fjørfekjøttforbruket har ført til en estimert økning på 1,2 kg i totalt forbruk per person i 2007.

Utsiktene for forbruket av kjøtt er positive for svin og fjørfe, mens forbruket av storfe og sau/geit er forventet å følge en nedadgående trend.

Prognosene for det samlede forbruket av kjøtt i EU presentert i dette dokumentet reflekterer prognosene for de individuelle kjøttslagene som presentert i de foregående underkapitlene.

Ifølge disse prognosene vil det totale forbruket av kjøtt per person i EU27 øke fra 84,5 kg i 2006 til rundt 87,2 kg i 2014.

Forbruket av svinekjøtt per person er forventet å øke med 3,6 prosent fra 2006 til 2014, og vil dermed opprettholde andelen på 50 prosent av totalt forbruk. I den samme perioden er forbruket av fjørfekjøtt antatt å øke med nesten 9 prosent og vil stå for 28 prosent av det totale kjøttforbruket. Storfe-, saue- og geitkjøttforbruket, derimot, er forventet å falle med 3,5 prosent og 6,2 prosent respektivt, og kombinert vil markedsandelen til disse kjøttslagene falle med nesten 2 prosent.

3.7 Utsikt på verdensmarkedene

Perspektivene for markedene for kjøtt vil forevise større produksjon, forbruk og handel, frembrakt av en god verdensøkonomi med vedvarende økonomisk vekst, befolkningsvekst og endringer i forbruksmønstrene for matvarer i flere utviklingsland, som vil stå for om lag 80 prosent av den forventede veksten i verdens forbruk. Ulike begrensninger på produksjonskapasiteten i en rekke land vil kunne føre til at forbruket vokser raskere enn produksjonen, noe som vil føre til en større avhengighet av importert kjøtt og skape nye eksportmuligheter, særlig for lavkostprodusenter i Latin-Amerika, som vil forbedre sin markedsandel i den globale handelen med kjøtt.

En vedvarende vekst i handelen med storfekjøtt vil være drevet av inntekts- og befolkningsvekst i Egypt, Mexico og Filippinene, endret handelsmønster mellom Kina og EU, og en gjenervervelse av etterspørselen i Sør-Korea og Japan etter hvert som importvernet introdusert i forbindelse med BSE-utbruddene i USA normaliseres. På eksportsiden vil Brasil stå for det meste av vinningen og vil erobre en større andel av verdenshandelen med kjøtt.

Handelen med svinekjøtt er forventet å ekspandere på mellomlang sikt, blant annet på grunn av økende etterspørsel i Sør-Korea, Taiwan, Kina og Mexico. Produksjonsvekst, gunstig innenlandsk politikk og fordeler ved en svekket valuta vil gi Brasil muligheten til å oppnå en større markedsandel i prissensitive markeder.

Handelen med fjørfekjøtt er forventet å ta seg opp igjen etter fallet forårsaket av fugleinfluensautbruddene, og vil øke på grunn av økt etterspørsel i Øst-Asia, Saudi-Arabia og Mexico. Russland vil forbli den største importøren av fjørfekjøtt. På eksportsiden vil en lav valuta og lave produksjonskostnader opprettholde Brasils sterke tilstedeværelse på verdensmarkedene. Eksport fra USA er forutsett å øke, og Thailand er forventet å gjenerobre markedsandeler ved å legge om til bearbeidede produkter som en konsekvens av EUs tollkvotesystem.

4 Melk og meieriprodukter

4.1 Melk

For kalenderåret 2007 var det forventet at melkeleveransene i EU ville ligge relativt stabilt opp mot 133 millioner tonn (+0,1 prosent) med et stabilt leveransenivå i EU15 og en beskjeden økning i EU12. Leveransene falt betraktelig i juni og holdt seg lavere enn 2006-nivået gjennom de påfølgende månedene, på tross av økninger i produsentprisene for melk gjennom den siste halvdelen av 2007[8]. Etter et rekordstort underskudd på nesten 2 millioner tonn i kvoteåret 2006/07, ser kvoteåret 2007/08 ut til å resultere med et enda større nettounderskudd på om lag 2-3 millioner tonn. Storbritannia, Sverige, Finland og Ungarn fortsetter å vise til et produksjonsmønster som strukturelt ligger under kvotene. I Frankrike har restriksjoner på tildelingen av kvoter blitt myket opp for å stimulere til bedre bruk av produksjonskvotene.

En vedvarende økning i produsentprisene for melk vil kunne føre til en gjennoppretting av melkeleveransene i 2008, noe som også vil kunne bli hjulpet frem av den forrige runden med kvoteutvidelser for elleve EU15-land og en videre omstrukturering av meierisektoren i EU12 (med en større andel melk levert til meieriene).

Markedsutviklingen i meierisektoren over de to foregående årene har hatt dyp effekt på prognosene for melkeforsyningen og råvaremarkedene for meieriprodukter, ettersom de antyder at noen medlemsstater ikke vil være i stand til å øke produksjonen og kvoteoppfyllingsgraden, på tross av gode prisinsitamenter. Produksjonen av melk i EU15 er ikke antatt å vokse utover nivået fra kvoteutvidelsen i 2008/09 ettersom melkekvotene blir bindende for de fleste EU15-landene på mellomlang sikt. Etter en beskjeden utvidelse på kort sikt vil melkeproduksjonen i EU27, drevet av en stabil nedgang i subsistensproduksjon og direktesalg i EU12[9], gradvis avta over mellomlang sikt til 147,3 millioner tonn i 2014.

Mens produksjonen i EU15 forblir tett knyttet til kvotestørrelsen, da lokal foredling (som ikke er dekket av kvotesystemet) bare finner sted i begrenset omfang, er lokal foredling og direktesalg av melk fremdeles svært viktig i en rekke EU12-stater, og utgjør nesten 22 prosent av den totale produksjonen i EU10 og mer enn 73 prosent i EU2. Gjennom prognoseperioden er subsistensproduksjonen og direktesalget forventet å avta gradvis, først og fremst på grunn av en forutsett positiv utvikling av rural økonomi og sosial trygghet etter EU-utvidelsen, en utvikling som bør kunne sørge for gjennomførbare alternativer til subsistensproduksjon. Disse utviklingstrekkene er antatt å utløse en nedgang i subsistensproduksjonen av melk og vil

[8] Informasjon som ble tilgjengelig etter at prognosene ble utarbeidet indikerer at leveranser til meieri for perioden desember 2007-februar 2008 har tatt seg opp, noe som betyr at produsentene har begynt å svare på de økte produsentprisene (særlig i Frankrike).
[9] Prognosene tar ikke hensyn til den foreslåtte økningen av kvotestørrelsene med 2 prosent i 2008.

dermed føre til en gradvis, men beskjeden nedgang i melkeproduksjonen på mellomlang sikt. I 2014 vil EU10 og EU2 stå for 21,6 millioner tonn og 5,5 millioner tonn av melkeproduksjonen respektivt. Over det samme tidsperspektivet er leveransene av melk til meieriene antatt å fortsette å øke.

Antallet melkekyr i EU27 er antatt å falle fra rundt 24 millioner dyr i 2007 til om lag 22 millioner dyr i 2014. Denne utviklingen vil hovedsakelig skje som et resultat av store reduksjoner i EU12 som følge av omstruktureringer i meierisektoren.

Den gjennomsnittlige avdråtten i EU27 er antatt å nå 6,7 tonn per ku i 2014, sammenliknet med 6,2 tonn per ku i 2007 (avdråtten er 25 prosent lavere i EU10 og 54 prosent lavere i EU2 enn i EU15, men dette gapet er antatt å reduseres på mellomlang sikt) som en konsekvens av ytterligere effektiviseringsgevinster og den tidligere nevnte omstruktureringen i EU12.

Graf 10 Utsikter for melkeproduksjon, leveranse og besetningsstørrelse, 1991-2014

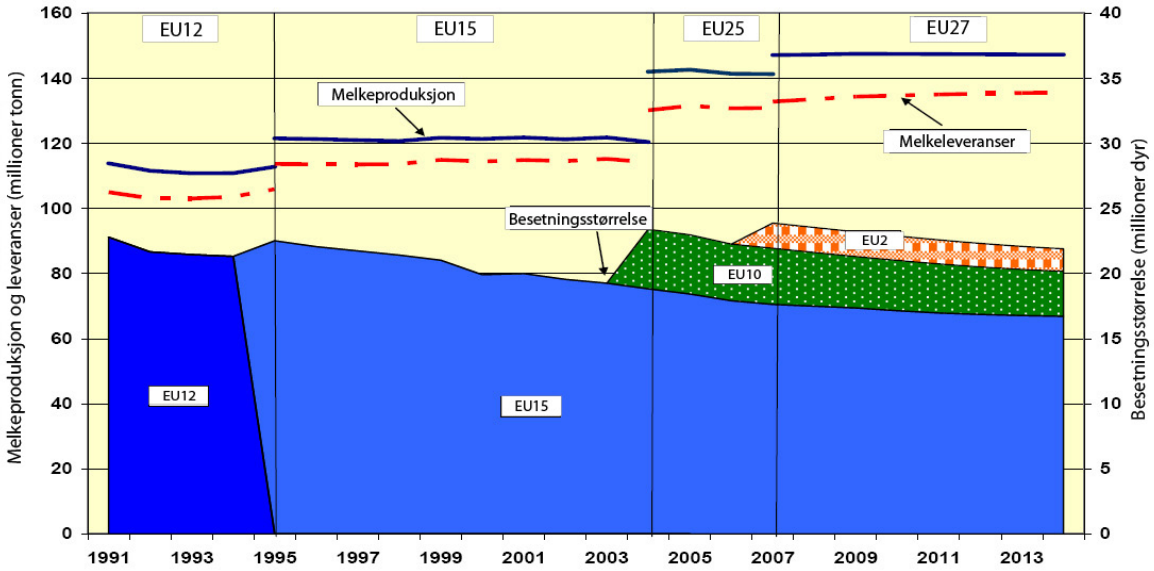

4.2 Meieriprodukter

Den solide innenlandske og globale etterspørselen etter meieriprodukter, sammen med en begrenset (global) tilgang, førte til enestående prisøkninger for alle meieriprodukter gjennom 2007. Denne utviklingen har skapt sterk konkurranse for fersk melk for de ulike melkeanvendelsene innenfor EU. Produksjonen av smør er estimert å ha økt med 1,3 prosent til rett over 2,1 millioner tonn i 2007. Produksjonen av ost har fortsatt å øke, om enn på et lavere nivå enn i 2006. Produksjonen av skummetmelkpulver forventes å ha økt til over 0,9 millioner tonn, mens produksjonen av helmelkspulver har holdt seg stabil. På tross av fjerningen av eksportstøtte fra slutten av juni 2006 har eksporten av skummetmelkpulver økt kraftig. Eksporten av ost, der støtten ble fjernet i juni 2007, har også opplevd en økning.

Innenlandske priser for smør og skummetmelkpulver har holdt seg godt over intervensjonsprisen gjennom 2007. Ved toppnoteringen var prisen for SMP og smør 117 prosent og 70 prosent over intervensjonsprisene respektivt. En liknende trend har vært observert for helmelkspulver, mens osteprisene holdt seg relativt stabile frem til de begynte å stige i midten av 2007. Disse markedsforholdene har gjort mulig en eliminering av intervensjonslagrene for smør og reduksjon av eksportgodtgjørelsen til null for alle meieriprodukter så vel som nedskrivningsstøtte for smør, kaseinproduksjon og dyrefôr[10].

4.2.1 Ost

Produksjonen av ost i EU27 er forventet å vokse videre på mellomlang sikt, med 8 prosent til sammen for perioden mellom 2007 og 2014. Drivkreftene bak veksten vil være en vedvarende sterk etterspørselsøkning i EU12. Den forutsette veksten vil legge begrensninger på vekst i produksjonen av bulkprodukter i meierisektoren. Den ekstra produksjonen av ost, 743 000 tonn (eller om lag 4,1 millioner tonn melk), som er forventet i perioden 2007-2014 vil oppveie for den forventede økningen i melkeleveransene (+2,1 millioner tonn) i den samme perioden. Dette vil redusere den totale mengden melk tilgjengelig for produksjonen av reguleringsprodukter som smør og SMP.

På mellomlang sikt vil utsiktene for forbruk av ost i EU27 forbli positive, selv om vekstraten er antatt å være lavere enn det som har vært tilfelle i foregående tiår, spesielt for medlemsstatene i EU15. Forbruket av ost i EU27 vil øke fra 17,2 kg per person i 2007 til 18,8 kg i 2014. Økningen vil være hurtigere i EU12 der forbruket av ost per person er forutsett å vokse med 37 prosent i løpet av prognoseperioden, på grunn av økte disponible inntekter og forventede endringer i forbruksmønstre mot merkevarer og ferdigvarer (der ost er en viktig ingrediens).

Selv med en gradvis reduksjon i eksportstøtten for ost til null gjennom første halvdel av 2007, er eksporten av ost til tredjeland forventet å øke videre på kort sikt. På mellomlang sikt er en økning i innenlandsk etterspørsel antatt å absorbere en høy andel av produksjonsveksten og dermed begrense tilgjengeligheten av ost til eksport. Eksporten er dermed antatt å falle gradvis til 547 000 tonn. Importen er forventet å øke noe, særlig på grunn av bedre utnytting av importpreferansekvoter og virkningen av handelsliberaliseringen av juni 2007 mellom EU og Sveits.

[10] Innført i perioden mellom juni 2006 og juni 2007.

Graf 11 Utsikter for ostemarkedet i EU (millioner tonn), 1991-2014

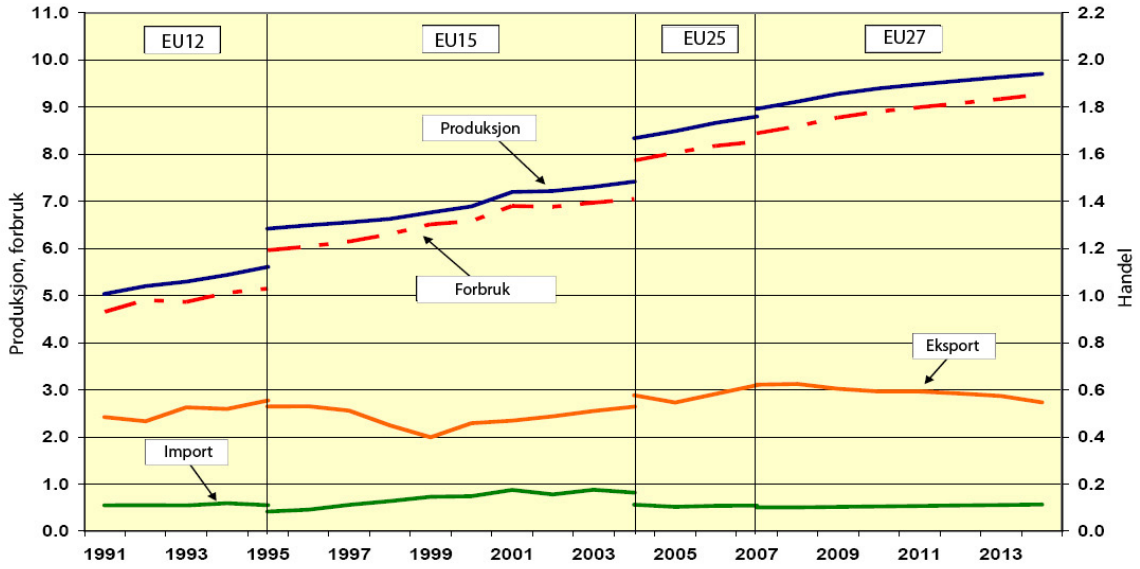

4.2.2 Smør

Etter en liten bedring i 2007, drevet av økningen i smørprisen i EU, er smørproduksjonen i EU27 forventet å gå tilbake til en nedadgående trend på mellomlang sikt ettersom den antatte økningen i merverdiprodukter vil oppveie for økningen i melkeleveransene, og dermed begrense tilgjengeligheten av melkefett til smørproduksjon. Produksjonen av smør i EU27 er dermed forventet å falle fra 2,1 millioner tonn i 2007 til 1,9 millioner tonn i 2014 (-9 prosent).

På tross av enkelte tegn til stabilisering over de foregående årene, er forbruket av smør i EU forventet å følge den samme trenden; delvis som en konsekvens av reduksjonen i nedskrivningsstøtten for smør til null. Tidligere har nesten 25 prosent av smørforbruket dratt nytte av støtteordninger for forbruk (for eksempel til bruk i industrien). Prognosene for forbruk per person er satt til rundt 4 kg per person i 2014, ned fra det nåværende nivået på 4,2 kg (2,4 kg i EU12).

Eksporten av smør er forventet å falle ytterligere, i tråd med lavere produksjon i EU. Import, hovedsakelig innenfor den newzealandske importkvoten (76 700 tonn) er forventet å stagnere frem mot 2014. Dette vil bety at overskuddet av melkefett i EU vil forsvinne ettersom eksporten vil falle til et lavere nivå enn importen fra 2009 og utover. De antatte markedstrendene gjennom prognoseperiodene betyr at intervensjonslagrene vil være tomme frem til 2014.

Graf 12 Utviklingen i markedet for smør (millioner tonn), 1991-2014

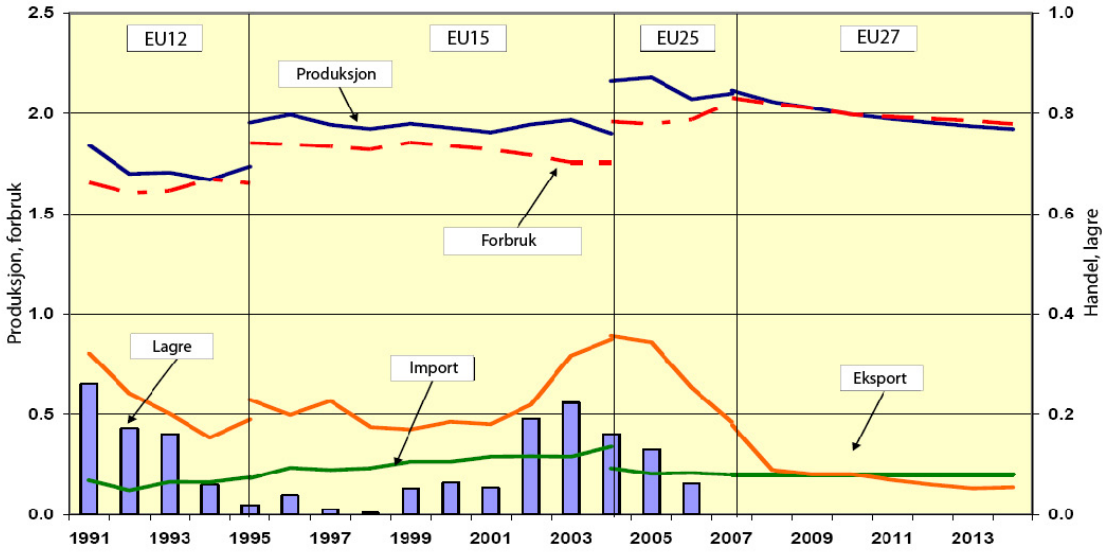

Innenlandske priser er forventet å holde seg relativt høye, og godt over intervensjonsprisen gjennom prognoseperioden, da nedgangen i tilbudet vil gå fortere enn fallet i etterspørselen. Avstanden mellom innenlandsk pris og verdensmarkedsprisen vil bestå, og effektivt forhindre eksport uten eksportstøtte.

4.2.3 Skummetmelkpulver

Utviklingen vil vise en retur til en nedadgående trend for produksjonen av skummetmelkpulver (SMP), som er forventet å falle med 14 prosent sammenliknet med 2007. Innenlandsk etterspørsel er forventet å holde seg høy, ved om lag 790 000 tonn, gjennom store deler av prognoseperioden, og vil bare falle på lang sikt. Eksporten av SMP er forventet å falle gjennom prognoseperioden etter hvert som lavere produksjonsvolum og stabil innenlandsk etterspørsel vil redusere tilgjengeligheten for eksport. Markedet for SMP er dermed forventet å holde seg stabilt gjennom prognoseperioden uten behov for intervensjonskjøp, og innenlandske priser er forventet å holde seg godt over intervensjonsprisen.

Graf 13 Utviklingen i markedet for skummetmelkpulver (millioner tonn), 1991-2014

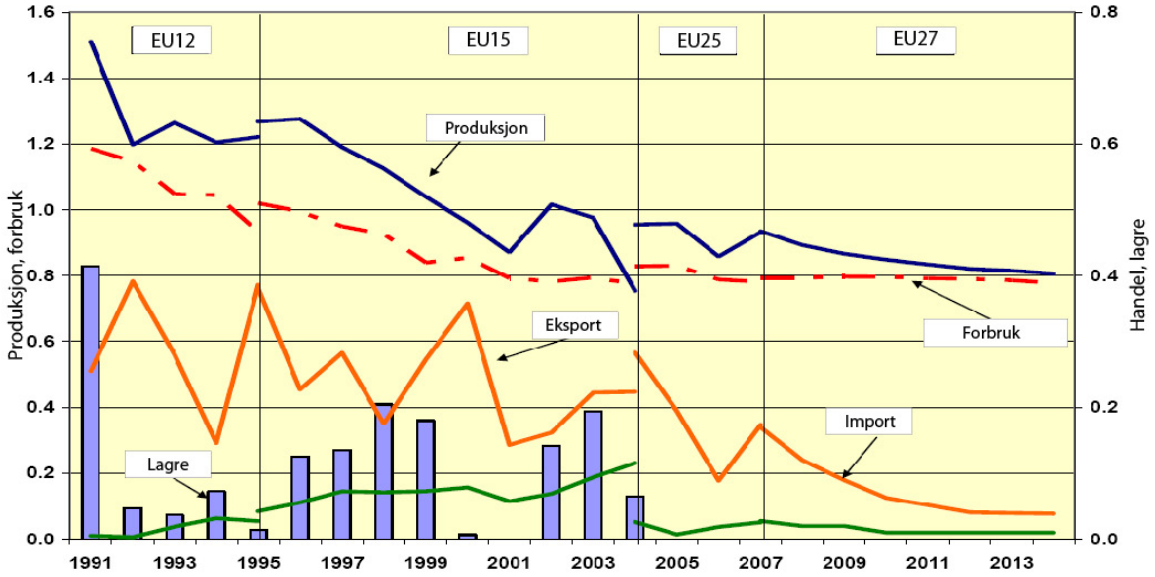

4.3 Utsikt på verdensmarkedet

Den økte globale etterspørselen etter meieriprodukter har sammen med en begrenset vekst i tilbudet fra eksportland, ført til en enestående kraftig vekst i verdensmarkedsprisene for meieriprodukter i 2007. De høye prisene burde kunne føre til en utvidelse av produksjonen på kort sikt, som igjen vil redusere prisene noe. Verdensmarkedsprisene vil likevel holde seg på et høyere nivå enn før 2007.

På mellomlang sikt er utsiktene for meierisektoren dominert av en vedvarende økning i den globale etterspørselen, hovedsakelig som resultat av inntekts- og befolkningsøkning i mange av verdens regioner, og som følge av endrede forbruksmønstre mot meieriprodukter. Etterspørselveksten er antatt å være størst i land utenfor OECD, spesielt i Sørøst-Asia, det Fjerne Østen og Nord-Afrika.

Ettersom verdens melkeproduksjon vil øke på mellomlang sikt, er det antatt at en betydelig del av den økte etterspørselen vil møtes med innenlandsk produksjon. Den raskeste produksjonsøkningen vil finne sted i Kina, India og Nord- og Sør-Amerika.

Det er forventet at Australia og New Zealand vil øke sine markedsandeler innenfor eksport av smør og helmelkspulver. Ukraina vil fortsatt være en viktig eksportør av ost, og med russisk import antatt å øke, vil Ukrainas eksportvolum være svært avhengig av Russland. India vil stå for en større del av verdens smørproduksjon.

5 Landbruksinntekt

Prognosene for inntekt fra landbrusksektoren har blitt satt sammen på bakgrunn av de mellomlangsiktige prognosene for de største landbruksmarkedene og de økonomiske betydningene for landbruket. Disse utgjør den statistiske bakgrunnen for målene på inntekt[11].

Mens endringene i pris- og volumkomponentene for dyrket mark og de fleste dyreproduksjonene har blitt etablert i henhold til markedsutsiktene, er det antatt at endringene i de øvrige landbruksproduksjonene, som frukt, grønnsaker, vin og olivenolje, vil følge historiske trender.

Komponenten av landbruksinntekt som utgjøres av subsidier har blitt fastsatt med bakgrunn i:

- Den estimerte direktestøtten for perioden 2005-2013
- Bare de nåværende overføringene til jordbruksprodusenter som andre subsidier på produksjon har blitt gjort rede for i inntektsberegningene (dermed utelukkes alle kapitalstipend og investeringsstøtte så vel som støtte til operatører utenfor landbruket). Medlemsstatene har blitt antatt å bruke de bygdeutviklingsmidlene som er tilgjengelig fullt ut.
- Hovedpunktene angående direktestøtte i tiltredelsesavtalene for de nye medlemslandene.

På grunnlag av disse antakelsene ser utsiktene for inntekt gunstige ut, med den reelle landbruksinntekten i EU27 forventet å vokse med 18 prosent per årsverk mellom 2006 og 2014. Denne veksten dekker likevel over ulikheter mellom EU15, EU10 og EU2.

Sammenliknet med EU12 vil landbruksinntekten i EU15 vise til en mer moderat utvikling mellom 2006 og 2014. Inntektsutviklingen i EU15 vil være drevet av økt verdi på kornavlingene, storfe-, fjørfe- og melkeproduksjonen, og vil også være underbygget av en forventet videreføring av verdiveksten for frukt og grønnsaker. En reduksjon i samlet arbeidsinnsats i landbrukssektoren er forventet å stabiliseres ved om lag 2,3 prosent per år gjennom prognoseperioden. Som en konsekvens er landbruksinntekten (fulltidsekvivalent) forventet å øke med 7,1 prosent mellom 2006 og 2014.

Landbruksinntekten i EU10 er forventet å kunne vise til en mer markant utvikling, og vil vokse taktfast til 31,2 prosent innen 2014. Verdien av landbruksproduksjonen vil se en gradvis økning, drevet av økt verdi på kornavlinger, fjørfe-, storfe- og melkeproduksjonen, og antar en videre økning også for frukt og grønnsaker.

[11] Landbruksinntekt er definert som faktorinntekten fra landbrukssektoren, uttrykt reelt og per årsverk.

Inntektsveksten vil være støttet av en kontinuerlig økning i landbruksstøtten tilgjengelig for jordbruksprodusentene i EU10, blant annet gjennom direktestøtte og bygdeutviklingsmidler, noe som vil legge til rette for og fremme omstrukturering og modernisering av landbruket og rurale områder[12].

Arbeidsstyrken i landbruket i EU10 er forventet å falle med 3,5 prosent årlig gjennom prognoseperioden. Fallet i arbeidsstyrken vil gi ekstra støtte til veksten i landbruksinntekt: mens reell landbruksinntekt i perioden 2006-2014 vil øke med 3 prosent, vil den øke med 31,6 prosent når uttrykt per årsverk.

Tabell 2 Utsikter for landbruksinntekt for EU27, 2005-2014

	2005	2006	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nominell faktorinntekt									
EU27	**97,0**	**100,0**	**109,3**	**108,2**	**109,1**	**109,0**	**108,2**	**108,7**	**108,5**
EU15	97,1	100,0	108,4	106,3	106,2	105,5	104,3	104,4	103,6
EU10	95,0	100,0	114,1	119,3	128,2	131,4	131,1	133,2	136,9
EU2	98,2	100,0	117,0	120,3	124,8	130,1	135,1	139,4	141,7
Arbeidsinnsats									
EU27	**102,1**	**100,0**	**94,8**	**91,7**	**88,6**	**85,7**	**82,9**	**80,2**	**77,6**
EU15	101,7	100,0	95,0	92,9	90,7	88,6	86,6	84,6	82,7
EU10	102,5	100,0	96,9	93,5	90,2	87,1	84,0	81,1	78,2
EU2	102,2	100,0	97,1	87,5	83,1	79,0	75,0	71,3	67,7
Reell landbruksinntekt per arbeidsenhet									
EU27	**96,9**	**100,0**	**110,3**	**110,6**	**113,0**	**114,3**	**114,9**	**116,9**	**118,1**
EU15	97,3	100,0	109,4	107,7	108,0	107,7	106,9	107,4	107,1
EU10	95,3	100,0	109,8	114,8	123,3	126,2	125,9	127,7	131,2
EU2	98,2	100,0	121,9	130,4	141,1	153,2	165,1	177,0	187,6

Landbruksinntekten i EU2 er forutsett en positiv utvikling og vil vokse gradvis til en økning på 57,6 prosent innen 2014. Verdien av landbruksproduksjonen vil øke i forhold til basisåret, drevet av økt verdi på avlingene på grunn av større volum og høyere priser for mais og hvete. Verdien av storfekjøtt-, svinekjøtt- og melkeproduksjonen vil avta, mens verdien av fjørfekjøttproduksjonen vil stige på mellomlang sikt som følge av større produksjonsvolum. Liksom for EU25, vil den gunstige utviklingen være svært avhengig av den forventede økningen i produksjonsverdien av fôr, frukt og grønnsaker, som har hatt en betydelig vekst (72 prosent aggregert) mellom 1998 og 2006.

Høyere innsatskostnader vil kunne dempe veksten i produksjonsverdien, men veksten i subsidiene etter tiltredelsen til EU vil legge til rette for en betydelig økning i faktorinntekten, som vil øke med 41,7 prosent i nominelle termer innen 2014. Antar man en gradvis nedgang i

[12] I dette rammeverket bør det nevnes at disse prognosene ikke fullt ut tar hensyn til multiplikatoreffekten på midler karakterisert som kapitaloverførsler på fremtidig vekst i landbruksøkonomien.

arbeidsstyrken på 5 prosent vil den reelle faktorinntekten per arbeidsenhet øke med 87,6 prosent innen 2014[13].

EU12s bidrag til den totale landbruksinntekten i EU27 (i reelle termer) vil likevel forbli nokså begrenset, rundt 10 prosent for EU10 og 7 prosent for EU2 i 2014. Dette er i tråd med det lave produksjonsnivået i disse medlemslandene.

[13] Vekstraten presentert forutsetter stabile makroøkonomiske omgivelser i EU12 gjennom perioden. Den eventuelle utviklingen i reell faktorinntekt vil være svært avhengig av de faktiske makroøkonomiske forholdene (særlig i forhold til svingninger i valutakursene, BNP vekst/deflasjon) som kan endre de nåværende positive utsiktene og legge begrensninger på muligheten til å absorbere en arbeidsutstrømning fra landbrukssektoren.

Vedlegg

Tabell A1 Samlede markedsutsikter for korn i Den europeiske union, 2004-2014 (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produksjon	**286,2**	**253,1**	**242,3**	**256,0**	**294,4**	**288,2**	**293,6**	**297,6**	**300,7**	**303,9**	**305,7**
EU15	223,4	195,0	192,4	193,0	210,3	204,8	207,5	210,2	211,5	212,4	214,1
EU10	62,8	58,1	50,0	52,1	59,1	58,4	60,3	60,7	62,6	64,6	64,5
EU2				10,9	25,0	25,0	25,8	26,7	26,6	26,9	27,2
Ikke-mat på brakklagt areal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	1,8	6,5	6,4	6,4	8,5
Forbruk	**243,0**	**246,9**	**247,4**	**265,6**	**270,6**	**271,7**	**272,9**	**275,5**	**278,7**	**282,9**	**285,5**
Mat og industri	78,4	76,9	78,6	86,6	87,9	88,0	88,1	88,1	88,2	88,3	88,3
Fôr	153,2	154,9	153,7	165,2	166,5	167,8	167,9	168,6	168,8	168,6	168,5
Bioenergi	0,7	2,7	2,5	1,9	4,8	4,5	5,5	7,5	10,3	15,7	18,4
EU15	190,8	198,0	199,3	200,1	199,6	201,0	202,3	205,2	208,5	213,0	215,9
EU10	52,2	48,9	48,2	48,3	48,7	48,6	48,5	48,2	47,9	47,5	47,3
EU2				17,2	22,3	22,1	22,2	22,2	22,2	22,3	22,3
Import	10,1	9,9	10,9	16,9	11,6	9,9	9,3	9,0	9,3	10,4	11,0
Eksport	23,3	23,5	21,7	18,0	27,7	28,2	29,0	29,7	28,8	28,2	28,9
Lager (begynnelse)	44,3	74,4	67,0	51,0	40,4	48,0	46,1	47,1	48,5	51,0	54,2
Lager (slutt)	74,4	67,0	51,0	40,4	48,0	46,1	47,1	48,5	51,0	54,2	56,6
Intervensjon	17,4	15,6	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	11,8	5,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU10	5,6	9,6	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU2				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A2 Samlede markedsutsikter for hvete i Den europeiske union, 2004-2014 (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produksjon	**136,0**	**123,3**	**116,9**	**122,4**	**142,0**	**138,1**	**140,4**	**142,0**	**143,1**	**144,8**	**145,6**
EU15	111,6	101,4	98,8	97,0	108,8	105,0	106,6	108,3	108,6	108,7	109,9
EU10	24,4	21,9	18,1	20,7	23,6	23,5	23,9	23,8	24,6	26,0	25,7
EU2				4,7	9,7	9,7	9,8	9,9	9,9	10,2	10,0
Ikke-mat på brakklagt areal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	4,8	4,7	4,7	5,7
Forbruk	**115,7**	**117,0**	**116,4**	**120,8**	**125,8**	**127,6**	**128,6**	**130,7**	**133,5**	**137,4**	**139,6**
Mat og industri	55,2	54,5	56,4	61,3	62,8	63,0	63,0	63,1	63,2	63,3	63,3
Fôr	54,7	55,0	53,3	52,5	54,9	56,8	57,2	58,1	59,0	59,7	60,3
Bioenergi	0,5	1,4	1,0	1,1	2,5	2,4	2,9	4,1	6,1	9,1	10,7
EU15	96,6	99,7	99,0	97,7	100,7	102,7	103,7	105,7	108,5	112,1	114,2
EU10	19,1	17,3	17,4	16,2	17,6	17,5	17,5	17,4	17,4	17,4	17,5
EU2				6,9	7,5	7,4	7,5	7,5	7,7	7,9	8,0
Import	7,4	6,7	5,0	7,2	7,7	6,4	5,8	5,8	6,1	7,2	7,8
Eksport	13,7	15,1	13,1	10,0	16,8	18,7	18,9	18,0	16,0	15,2	15,0
Lager (begynnelse)	15,1	29,0	26,9	19,3	18,1	25,2	23,5	22,2	21,3	20,9	20,4
Lager (slutt)	29,0	26,9	19,3	18,1	25,2	23,5	22,2	21,3	20,9	20,4	19,1
Intervensjon	10,9	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	8,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU10	2,9	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU2				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A3 Samlede markedsutsikter for grovkorn i EU, 2004-2014 (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produksjon	**150,2**	**129,8**	**125,5**	**133,6**	**152,3**	**150,1**	**153,2**	**155,6**	**157,6**	**159,1**	**160,2**
EU15	111,8	93,6	93,6	96,0	101,5	99,8	100,8	101,9	102,9	103,7	104,2
EU10	38,4	36,2	31,9	31,4	35,5	34,9	36,4	36,9	38,0	38,6	38,8
EU2				6,2	15,3	15,3	16,0	16,8	16,7	16,8	17,2
Ikke-mat på brakklagte areal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	1,7	1,7	1,7	2,7
Forbruk	**127,3**	**129,9**	**131,1**	**144,7**	**144,8**	**144,2**	**144,3**	**144,8**	**145,1**	**145,5**	**145,9**
Mat og industri	23,3	22,4	22,2	25,3	25,1	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Fôr	98,5	99,9	100,4	112,7	111,6	111,0	110,6	110,5	109,8	108,9	108,2
Bioenergi	0,2	1,3	1,5	0,8	2,3	2,2	2,6	3,3	4,3	6,6	7,7
EU15	94,1	98,4	100,3	102,4	98,9	98,4	98,6	99,4	100,1	100,9	101,7
EU10	33,1	31,6	30,8	32,1	31,1	31,1	31,0	30,8	30,5	30,1	29,9
EU2				10,3	14,8	14,7	14,7	14,6	14,6	14,4	14,3
Import	2,7	3,2	5,9	9,7	3,9	3,4	3,5	3,2	3,2	3,2	3,2
Eksport	9,5	8,4	8,6	8,0	10,8	9,5	10,1	11,7	12,8	13,0	13,8
Lager (begynnelse)	29,3	45,4	40,0	31,7	22,3	22,8	22,6	24,9	27,2	30,0	33,8
Lager (slutt)	45,4	40,0	31,7	22,3	22,8	22,6	24,9	27,2	30,0	33,8	37,5
Intervensjon	6,6	9,1	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	3,8	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU10	2,8	6,2	2,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU2				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A4 Utsikter for myk hvete i EU, 2004-2014 (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produksjon	**124,3**	**114,7**	**108,5**	**114,7**	**132,4**	**128,3**	**130,5**	**132,1**	**133,2**	**135,0**	**135,9**
EU15	99,9	92,9	90,5	89,3	99,3	95,3	96,9	98,4	98,8	99,0	100,4
EU10	24,3	21,8	18,0	20,7	23,5	23,4	23,8	23,7	24,5	25,9	25,6
EU2				4,7	9,6	9,6	9,8	9,9	9,9	10,1	10,0
Ikke-mat på brakklagte areal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	4,8	4,7	4,7	5,7
Forbruk	**104,6**	**107,2**	**106,4**	**111,1**	**115,7**	**117,5**	**118,6**	**120,7**	**123,5**	**127,4**	**129,7**
Mat og industri	46,5	46,3	47,7	52,7	54,0	54,1	54,2	54,2	54,3	54,3	54,4
Fôr	53,1	54,1	52,6	51,9	54,3	56,2	56,7	57,6	58,5	59,2	59,9
Bioenergi	0,5	1,4	1,0	1,1	2,5	2,4	2,9	4,1	6,1	9,1	10,7
EU15	86,1	90,1	89,2	88,2	90,8	92,8	93,9	96,0	98,7	102,3	104,4
EU10	18,5	17,1	17,2	16,0	17,4	17,3	17,3	17,2	17,2	17,2	17,3
EU2				6,9	7,5	7,4	7,4	7,5	7,6	7,8	8,0
Import	5,8	4,7	3,2	4,7	4,7	4,7	4,7	4,7	5,0	6,0	6,5
Eksport	12,3	14,0	11,9	9,0	15,8	17,7	17,9	17,0	15,0	14,2	14,0
Lager (begynnelse)	12,3	25,4	23,7	17,1	16,3	22,0	19,8	18,5	17,6	17,2	16,6
Lager (slutt)	25,4	23,7	17,1	16,3	22,0	19,8	18,5	17,6	17,2	16,6	15,4
Intervensjon	10,9	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	8,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU10	2,9	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU2				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A5 Utsikter for bygg i EU, 2004-2014 (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produksjon	**60,9**	**52,7**	**54,6**	**57,3**	**57,8**	**56,4**	**58,0**	**58,7**	**59,3**	**59,2**	**59,6**
EU15	51,2	43,2	46,3	46,7	47,4	46,8	47,3	47,9	48,3	48,7	48,9
EU10	9,7	9,5	8,3	9,3	8,8	8,0	9,1	9,2	9,3	9,0	9,1
EU2				1,3	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,5	1,6
Ikke-mat på brakklagte areal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forbruk	**48,2**	**48,2**	**51,5**	**51,9**	**51,4**	**50,7**	**50,9**	**50,8**	**50,7**	**50,5**	**50,3**
Mat og industri	8,8	8,3	8,3	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
Fôr	36,3	36,4	39,1	39,2	38,5	37,8	37,9	37,7	37,6	37,5	37,2
Bioenergi	0,2	0,7	0,7	0,5	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
EU15	39,1	39,5	42,6	39,8	40,0	39,4	39,6	39,6	39,6	39,7	39,6
EU10	9,1	8,6	8,9	9,8	9,0	8,9	8,9	8,8	8,7	8,5	8,4
EU2				2,3	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,3
Import	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Eksport	6,7	5,8	6,3	6,0	6,6	7,1	7,4	8,3	8,9	9,0	9,6
Lager (begynnelse)	7,8	14,2	13,2	10,3	10,0	10,2	9,0	9,1	9,1	9,1	9,1
Lager (slutt)	14,2	13,2	10,3	10,0	10,2	9,0	9,1	9,1	9,1	9,1	9,1
Intervensjon	1,6	2,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	1,2	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU10	0,4	0,4	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU2				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A6 Utsikter for mais i EU, 2004-2014 (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prouduksjon	**53,1**	**48,0**	**43,9**	**45,7**	**61,8**	**60,8**	**61,9**	**63,9**	**65,1**	**66,5**	**67,3**
EU15	41,0	35,0	32,2	33,7	37,3	36,4	36,7	37,1	37,5	37,9	38,2
EU10	12,1	13,0	11,7	7,5	11,3	11,2	11,3	12,1	13,0	13,8	14,0
EU2				4,5	13,3	13,3	13,9	14,7	14,6	14,7	15,2
Ikke-mat på brakklagte areal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	1,7	1,7	1,7	2,7
Forbruk	**46,2**	**50,4**	**48,5**	**60,8**	**61,4**	**61,9**	**62,5**	**63,4**	**64,0**	**64,6**	**65,3**
Mat og industri	8,4	7,9	7,7	9,7	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
Fôr	37,5	40,3	38,3	49,6	48,7	49,9	48,6	47,3	48,3	47,0	48,8
Bioenergi	0,0	0,6	0,7	0,3	1,5	1,4	1,7	2,4	3,4	5,7	6,8
EU15	37,7	41,9	40,0	44,7	41,0	41,4	41,9	42,8	43,6	44,5	45,3
EU10	8,5	8,6	8,5	8,7	8,7	8,9	8,9	8,9	8,8	8,7	8,6
EU2				7,4	11,8	11,6	11,6	11,7	11,6	11,5	11,4
Import	2,1	2,5	5,2	9,0	3,2	2,7	2,8	2,5	2,5	2,5	2,5
Eksport	1,7	2,0	1,7	1,7	3,9	2,0	2,2	2,8	3,3	3,5	3,7
Lager (begynnelse)	12,2	19,5	17,5	16,4	8,6	8,4	8,1	8,1	8,3	8,6	9,5
Lager (slutt)	19,5	17,5	16,4	8,6	8,4	8,1	8,1	8,3	8,6	9,5	10,3
Intervensjon	2,5	5,9	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU15	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU10	2,3	5,8	2,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
EU2				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A7 Utsikter for oljefrø i EU, 2004-2014 (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produksjon	**17,4**	**19,7**	**20,4**	**24,0**	**23,6**	**28,2**	**28,6**	**29,5**	**30,3**	**31,2**	**32,6**
EU15	12,5	15,3	15,2	16,2	14,5	19,3	19,9	20,3	21,1	22,0	23,0
EU10	4,9	4,4	5,2	5,6	5,0	4,8	4,6	5,0	5,0	5,0	5,2
EU2				2,1	4,1	4,1	4,1	4,2	4,2	4,2	4,4
Ikke-mat på brakklagt areal	1,8	2,8	2,6	2,3	0,0	2,8	2,9	3,3	3,4	3,4	3,5
Forbruk	**36,6**	**43,4**	**46,2**	**48,7**	**50,3**	**55,4**	**57,5**	**59,8**	**62,3**	**65,6**	**67,5**
Bioenergi	4,6	7,5	8,2	9,2	12,4	17,0	17,7	18,4	19,4	21,0	21,4
EU15	34,2	40,1	42,6	42,0	43,7	48,8	51,0	53,2	55,8	59,0	61,0
EU10	2,4	3,3	3,6	3,8	3,7	3,7	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5
EU2				2,9	2,9	2,9	2,9	3,0	3,0	3,0	3,0
Import	20,7	24,3	26,3	28,6	27,3	28,9	30,2	31,6	33,1	35,2	35,8
Eksport	1,2	0,6	0,5	2,4	0,3	0,8	0,9	0,9	0,5	0,3	0,5
Lager (begynnelse)	7,6	8,0	8,0	8,0	9,5	9,8	10,7	11,0	11,5	12,0	12,6
Lager (slutt)	8,0	8,0	8,0	9,5	9,8	10,7	11,0	11,5	12,0	12,6	13,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004

EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A8 Produksjonsareal og brakklegging (millioner tonn)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Korn	**52,4**	**54,7**	**50,1**	**56,6**	**60,3**	**59,2**	**59,5**	**58,5**	**58,8**	**59,1**	**58,9**
EU15	36,9	36,0	34,9	34,8	37,0	36,0	36,1	36,3	36,3	36,2	36,3
EU10	15,5	18,7	15,2	15,4	15,7	15,8	15,8	15,0	15,0	15,3	15,3
EU2				6,5	7,6	7,5	7,5	7,2	7,5	7,5	7,3
Myk hvete	19,7	19,8	18,6	22,1	23,2	22,3	22,4	21,8	21,8	22,0	21,8
Durumhvete	3,9	3,5	3,0	2,9	3,8	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8	3,7
Bygg	12,9	13,1	13,8	13,6	13,7	13,6	13,6	13,6	13,6	13,7	13,7
Mais	6,5	6,1	8,6	8,1	9,5	9,4	9,5	9,3	9,4	9,5	9,6
Rug	2,8	2,5	2,3	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,8	2,7
Annnet korn	7,0	10,3	7,0	7,2	7,3	7,3	7,4	7,3	7,4	7,4	7,3
Oljefrø (1)	**4,6**	**6,0**	**6,7**	**9,2**	**9,5**	**9,3**	**9,4**	**9,2**	**9,3**	**9,4**	**9,5**
EU15	2,7	4,0	4,5	4,8	5,2	5,1	5,2	5,2	5,3	5,5	5,6
EU10	1,9	1,9	2,2	2,4	2,2	2,1	2,1	1,9	1,9	1,9	1,9
EU2				1,9	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9
Raps	3,7	3,9	4,4	5,5	5,6	5,6	5,6	5,5	5,6	5,7	5,9
Solsikke	0,6	1,7	2,0	3,3	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3
Soya	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Sukkerbete	**2,2**	**2,2**	**1,7**	**1,7**	**1,7**	**1,7**	**1,6**	**1,6**	**1,5**	**1,5**	1,5
Proteinavlinger	**1,4**	**1,4**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**1,2**	**1,2**
Flaks og hamp	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**
Silo (2)	**4,5**	**4,7**	**4,5**	**4,4**	**4,4**	**4,3**	**4,3**	**4,3**	**4,3**	**4,2**	**4,2**
Totalt dyrkbare avlinger	**65,2**	**69,1**	**64,5**	**73,4**	**77,3**	**76,0**	**76,2**	**75,0**	**75,3**	**75,7**	**75,5**
Obligatorisk brakklegging	1,9	4,0	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0	5,0	5,0	5,0	5,5
EU15	1,9	4,0	4,0	4,0	0,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
EU10	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0
EU2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Ikke-mat oljefrø	0,8	0,8	0,8	0,8	0,0	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
Ikke-mat korn og sukkerbete			0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	0,4	0,5	1,1
Frivillig brakklegging	3,1	3,0	3,0	3,0	5,3	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,2
Samlet brakklegging	5,0	7,0	6,9	7,0	5,3	7,0	7,0	8,0	8,0	8,0	8,7
Totalt	**70,2**	**76,1**	**71,4**	**80,3**	**82,6**	**83,0**	**83,2**	**83,0**	**83,3**	**83,7**	**84,2**

(1) På ikke-brakklagte omrpder

(2) Utenom gressilo

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004

EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A9 Markedsutsikter for storfe i EU27, 2005-2014 ('000 cwe[14])

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total innenlandsk produksjon	**8 125**	**8 113**	**8 081**	**7 997**	**7 910**	**7 832**	**7 768**	**7 710**	**7 661**	**7 617**
Import av levende dyr	**2**	**15**	**17**	**17**	**17**	**17**	**17**	**17**	**17**	**17**
Eksport av levende dyr	**83**	**63**	**60**	**55**	**52**	**48**	**44**	**41**	**38**	**35**
Nettproduksjon	**8 044**	**8 064**	**8 038**	**7 959**	**7 874**	**7 800**	**7 740**	**7 685**	**7 640**	**7 600**
EU15	7 279	7 271	7 277	7 204	7 134	7 073	7 022	6 976	6 936	6 901
EU10	575	616	589	586	584	585	585	576	571	566
EU2	191	178	172	169	156	142	133	133	132	133
Import	**614**	**620**	**588**	**592**	**613**	**631**	**653**	**681**	**712**	**743**
Eksport	**213**	**185**	**114**	**77**	**75**	**62**	**52**	**47**	**47**	**45**
Endringer i lagre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Forbruk	**8 445**	**8 499**	**8 512**	**8 474**	**8 413**	**8 370**	**8 340**	**8 319**	**8 305**	**8 298**
Forbruk per person	**17,3**	**17,3**	**17,3**	**17,2**	**17,0**	**16,9**	**16,8**	**16,8**	**16,7**	**16,7**
EU15	19,9	19,9	20,2	20,2	19,9	19,8	19,7	19,6	19,5	19,4
EU10	6,3	6,3	6,0	5,8	5,8	5,9	5,9	5,9	6,0	6,0
EU2	9,8	10,7	6,6	6,1	6,1	6,2	6,2	6,3	6,3	6,3
Lagre (slutt) intervensjon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A10 Markedsutsikter for svin i EU27, 2005-2014 ('000 cwe)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total innenlandsk produksjon	**21 601**	**21 885**	**22 162**	**22 107**	**22 159**	**22 351**	**22 490**	**22 479**	**22 534**	**22 703**
Import av levende dyr	**0**	**5**	**5**	**6**	**6**	**6**	**6**	**6**	**6**	**6**
Eksport av levende dyr	**29**	**33**	**30**	**32**	**32**	**32**	**32**	**32**	**32**	**32**
Nettproduksjon	**21 572**	**21 857**	**22 137**	**22 081**	**22 134**	**22 325**	**22 464**	**22 453**	**22 508**	**22 677**
EU15	17 923	18 050	18 283	18 221	18 239	18 364	18 440	18 399	18 417	18 533
EU10	3 177	3 313	3 340	3 336	3 382	3 457	3 528	3 568	3 614	3 672
EU2	472	494	514	524	513	505	497	486	478	473
Import	**84**	**105**	**30**	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**	**38**
Eksport	**1 286**	**1 410**	**1 304**	**1 246**	**1 241**	**1 213**	**1 201**	**1 176**	**1 175**	**1 176**
Endringer i lagre	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Forbruk	**20 370**	**20 552**	**20 863**	**20 873**	**20 931**	**21 151**	**21 301**	**21 315**	**21 371**	**21 539**
Forbruk per person	**41,6**	**41,9**	**42,4**	**42,3**	**42,4**	**42,8**	**43,0**	**43,0**	**43,1**	**43,4**
EU15	42,3	42,2	43,1	43,1	43,1	43,3	43,5	43,4	43,4	43,6
EU10	44,7	46,0	45,2	44,9	44,9	45,9	46,5	46,7	47,0	47,6
EU2	25,5	26,7	26,0	25,9	26,1	27,0	27,5	28,0	28,5	29,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

[14] Carcass Weight Equivalent: Vekten av stykningsdeler og kjøttprodukter konvertert til en tilsvarende vekt for hele skrotter. Inkluderer ben, fett, sener, brusk og uspiselige deler (mens produktvekten ikke nødvendigvis tar hensyn til dette).

Tabell A11 Markedsutsikter for fjørfe i EU27, 2005-2014 ('000 cwe)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total innenlandsk produksjon	**11 568**	**11 203**	**11 469**	**11 438**	**11 494**	**11 608**	**11 778**	**11 870**	**11 964**	**12 049**
Import av levende dyr	**2**	**1**	**1**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**
Eksport av levende dyr	**6**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**	**5**
Nettproduksjon	**11 564**	**11 199**	**11 466**	**11 435**	**11 491**	**11 605**	**11 776**	**11 868**	**11 961**	**12 047**
EU15	9 055	8 718	8 935	8 935	8 977	9 081	9 227	9 320	9 396	9 451
EU10	2 181	2 157	2 165	2 113	2 125	2 129	2 143	2 134	2 146	2 172
EU2	328	324	366	387	389	396	406	413	419	424
Import	**756**	**708**	**772**	**784**	**809**	**818**	**826**	**829**	**832**	**847**
Eksport	**881**	**863**	**800**	**747**	**773**	**781**	**766**	**779**	**758**	**720**
Forbruk	**11 439**	**11 044**	**11 437**	**11 473**	**11 527**	**11 642**	**11 835**	**11 918**	**12 036**	**12 174**
Forbruk per person	**23,4**	**22,5**	**23,2**	**23,3**	**23,3**	**23,5**	**23,9**	**24,0**	**24,2**	**24,5**
EU15	23,1	21,9	23,0	23,0	23,0	23,2	23,5	23,7	23,8	24,0
EU10	27,3	27,4	27,1	27,1	27,2	27,5	27,7	27,9	28,3	28,5
EU2	17,4	17,4	17,3	17,4	17,5	18,3	19,1	19,3	19,5	21,0

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A12 Markedsutsikter for sau/geit i EU27, 2005-2014 ('000 cwe)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nettoproduksjon	**1 134**	**1 108**	**1 095**	**1 085**	**1 065**	**1 055**	**1 046**	**1 040**	**1 035**	**1 031**
EU15	1 044	1 025	1 012	1 001	981	972	964	958	953	950
EU10	14	14	14	14	14	13	12	12	12	12
EU2	76	69	69	70	70	70	70	70	70	69
Import	**266**	**273**	**273**	**273**	**273**	**273**	**275**	**276**	**278**	**279**
Eksport	**6**	**5**	**5**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**4**
Forbruk	**1 395**	**1 376**	**1 363**	**1 355**	**1 334**	**1 325**	**1 318**	**1 313**	**1 309**	**1 306**
Forbruk per person	**2,9**	**2,8**	**2,8**	**2,7**	**2,7**	**2,7**	**2,7**	**2,6**	**2,6**	**2,6**
EU15	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1
EU10	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
EU2	2,1	1,9	2,2	2,2	2,2	2,1	2,2	2,1	2,2	2,2

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A13 Prognoser for forbruk av kjøtt per person i EU27, 2005-2014 ('000 cwe)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
EU-27										
Storfe	17,3	17,3	17,3	17,2	17,0	16,9	16,8	16,8	16,7	16,7
Svin	41,6	41,9	42,4	42,3	42,4	42,8	43,0	43,0	43,1	43,4
Fjørfe	23,4	22,5	23,2	23,3	23,3	23,5	23,9	24,0	24,2	24,5
Sau/geit	2,9	2,8	2,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6
Totalt EU27	85,2	84,5	85,7	85,5	85,4	85,9	86,4	86,4	86,7	87,2
derav EU15										
Storfe	19,9	19,9	20,2	20,2	19,9	19,8	19,7	19,6	19,5	19,4
Svin	42,3	42,2	43,1	43,1	43,1	43,3	43,5	43,4	43,4	43,6
Fjørfe	23,1	21,9	23,0	23,0	23,0	23,2	23,5	23,7	23,8	24,0
Sau/geit	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1
Totalt EU15	88,7	87,4	89,6	89,5	89,3	89,5	89,8	89,7	89,8	90,1
derav EU10										
Storfe	6,3	6,3	6,0	5,8	5,8	5,9	5,9	5,9	6,0	6,0
Svin	44,7	46,0	45,2	44,9	44,9	45,9	46,5	46,7	47,0	47,6
Fjørfe	27,3	27,4	27,1	27,1	27,2	27,5	27,7	27,9	28,3	28,5
Sau/geit	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Totalt EU10	78,6	80,0	78,5	78,0	78,2	79,5	80,3	80,8	81,4	82,3
derav EU2										
Storfe	9,8	10,7	6,6	6,1	6,1	6,2	6,2	6,3	6,3	6,3
Svin	25,5	26,7	26,0	25,9	26,1	27,0	27,5	28,0	28,5	29,0
Fjørfe	17,4	17,4	17,3	17,4	17,5	18,3	19,1	19,3	19,5	21,0
Sau/geit	2,1	1,9	2,2	2,2	2,2	2,1	2,2	2,1	2,2	2,2
Totalt EU2	54,8	56,6	52,2	51,7	51,9	53,5	54,9	55,7	56,5	58,5

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A14 Prognoser for forbruk av egg per person i EU27, 2005-2014 (millioner tonn)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Produksjon	**6,3**	**6,4**	**6,9**	**6,9**	**7,0**	**7,0**	**7,0**	**7,0**	**7,0**	**7,0**
EU15	5,4	5,4	5,6	5,7	5,7	5,8	5,8	5,8	5,8	5,8
EU10	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
EU2			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Forbruk	**6,2**	**6,3**	**6,8**	**6,8**	**6,8**	**6,9**	**6,9**	**7,0**	**7,0**	**7,0**
EU15	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4	5,5	5,5
EU10	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
Import	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Eksport	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0
Forbruk per person	13,6	13,8	14,7	14,7	14,8	14,8	14,8	14,9	15,0	15,1
EU15	13,8	13,8	13,7	13,7	13,7	13,8	13,8	13,9	13,9	14,0
EU10	12,6	13,7	13,8	13,9	13,9	14,0	14,1	14,1	14,2	14,2
EU2	14,2	14,4	15,3	15,5	15,8	16,1	16,4	16,8	17,1	17,5

EU-10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004
EU-2: Bulgaria og Romania

Tabell A15 Melkeproduksjon, leveranser og besetningsstørrelse i EU27, 2005-2014 (millioner tonn)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Samlet produksjon	**148,9**	**147,5**	**147,2**	**147,3**	**147,5**	**147,5**	**147,4**	**147,4**	**147,3**	**147,3**
EU15	120,7	119,7	119,6	119,8	120,2	120,2	120,2	120,2	120,2	120,2
EU10	21,9	21,7	21,7	21,7	21,7	21,6	21,6	21,6	21,6	21,6
EU2	6,3	6,0	5,9	5,8	5,7	5,7	5,6	5,6	5,6	5,5
Leveranser	**133,5**	**132,7**	**132,9**	**133,6**	**134,4**	**134,7**	**135,0**	**135,3**	**135,5**	**135,6**
Leveranseandel (i %)	**89,6**	**90,0**	**90,3**	**90,7**	**91,1**	**91,4**	**91,6**	**91,8**	**92,0**	**92,1**
Fettinnhold (i %)	**4,04**	**4,04**	**4,04**	**4,04**	**4,04**	**4,05**	**4,05**	**4,05**	**4,05**	**4,05**
Proteininnhold (i %)	**3,35**	**3,35**	**3,36**	**3,36**	**3,37**	**3,37**	**3,37**	**3,37**	**3,37**	**3,38**
Avdrått (kg/melkeku)	**5970**	**6088**	**6161**	**6259**	**6351**	**6445**	**6531**	**6603**	**6666**	**6723**
EU15	6550	6686	6784	6852	6927	7010	7080	7130	7165	7194
EU10	4830	4985	5015	5255	5465	5606	5752	5902	6056	6219
EU2	3175	3077	3040	3020	2963	3011	3056	3102	3150	3193
Melkekyr (millioner dyr)	**24,9**	**24,2**	**23,9**	**23,5**	**23,2**	**22,9**	**22,6**	**22,3**	**22,1**	**21,9**
EU15	18,4	17,9	17,6	17,5	17,4	17,1	17,0	16,9	16,8	16,7
EU10	4,5	4,3	4,3	4,1	4,0	3,9	3,8	3,7	3,6	3,5
EU2	2,0	2,0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8	1,7

Note: Antallet melkedyr refererer til besetningsstørrelsen ved årsslutt

EU10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004

EU2: Bulgaria og Romania

Tabell A16 Prognoser for ostemarkedet i EU27, 2005-2014 (tusen tonn)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total produksjon (1)	**8 641**	**8 827**	**8 964**	**9 117**	**9 283**	**9 398**	**9 484**	**9 563**	**9 637**	**9 707**
EU15	7 525	7 637	7 721	7 817	7 907	7 980	8 037	8 091	8 142	8 191
EU10	965	1 030	1 081	1 124	1 169	1 195	1 222	1 247	1 269	1 288
EU2	151	160	162	176	206	222	224	225	226	228
Import	**94**	**101**	**101**	**101**	**103**	**105**	**107**	**109**	**111**	**113**
Eksport	**551**	**586**	**622**	**625**	**604**	**593**	**593**	**584**	**574**	**547**
Menneskelig forbruk (2)	**8 184**	**8 342**	**8 443**	**8 593**	**8 781**	**8 909**	**8 998**	**9 087**	**9 174**	**9 273**
Forbruk per person (kg)	**16,7**	**17,0**	**17,2**	**17,5**	**17,8**	**18,1**	**18,3**	**18,5**	**18,6**	**18,8**
EU15	18,6	18,8	18,8	19,0	19,2	19,3	19,4	19,6	19,7	19,8
EU10	11,4	12,3	13,2	13,9	15,0	15,7	16,0	16,3	16,6	17,0
EU2	4,7	5,1	5,7	6,3	7,3	8,0	8,6	9,1	9,7	10,6

(1) Inkludert ost brukt i prosessost. Inkluderer ikke gårdsost

(2) inkluderer ikke prosessost og gårdsost

EU10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004

EU2: Bulgaria og Romania

Tabell A17 Prognoser for smørmarkedet i EU27, 2005-2014 (tusen tonn)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total produksjon	**2 195**	**2 089**	**2 116**	**2 059**	**2 028**	**1 996**	**1 973**	**1 954**	**1 936**	**1 922**
EU15	1 917	1 826	1 846	1 794	1 769	1 737	1 716	1 701	1 686	1 674
EU10	262	246	253	248	241	242	241	238	236	235
EU2	15	16	16	17	18	17	16	15	14	13
Import	**80**	**92**	**85**	**85**	**85**	**85**	**85**	**85**	**85**	**85**
Eksport	**338**	**252**	**180**	**90**	**81**	**81**	**69**	**60**	**52**	**54**
Totalt forbruk	**1 968**	**1 997**	**2 078**	**2 054**	**2 032**	**2 000**	**1 989**	**1 979**	**1 969**	**1 952**
Forbruk per person (kg)	**4,03**	**4,07**	**4,23**	**4,17**	**4,13**	**4,06**	**4,04**	**4,02**	**4,00**	**3,97**
EU15	4,48	4,53	4,72	4,65	4,59	4,51	4,49	4,46	4,44	4,41
EU10	2,89	2,89	2,90	2,90	2,88	2,84	2,79	2,78	2,77	2,69
EU2	0,95	1,01	1,03	1,06	1,09	1,12	1,17	1,21	1,26	1,30
Intervensjonslagre										
Lagre (begynnelse)	130	62	0	0	0	0	0	0	0	0
Endringer i lagere	-31	-68	-62	0	0	0	0	0	0	0

Note: Figurene for import og eksport viser til total handel, det vil si inkludert innkommende bearbeiding

EU10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004

EU2: Bulgaria og Romania

Tabell A18 Prognoser for markedet for SMP i EU27, 2005-2014 (tusen tonn)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total produksjon	**962**	**861**	**935**	**893**	**866**	**849**	**834**	**821**	**816**	**807**
EU15	760	691	749	707	683	667	655	645	643	637
EU10	198	167	184	186	183	182	179	176	173	170
EU2	4	3	3	0	0	0	0	0	0	0
Import	**10**	**21**	**27**	**20**	**20**	**10**	**10**	**10**	**10**	**10**
Eksport	**190**	**85**	**170**	**120**	**89**	**62**	**52**	**41**	**40**	**39**
Totalt forbruk	**847**	**797**	**793**	**793**	**797**	**797**	**792**	**790**	**786**	**778**
EU15	785	728	720	722	729	730	728	727	724	717
EU10	45	60	62	60	57	54	52	50	49	48
EU2	16	9	12	12	12	12	12	12	13	13
Lagerendringer	- 65	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Intervensjonslagre										
Lagre (slutt)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lagerendringer	-65	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Note: Figurene for import og eksport viser til total handel, det vil si inkludert innkommende bearbeiding

EU10: Medlemsstater som ble med i EU mai 2004

EU2: Bulgaria og Romania